Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 101 (6. 800) 1989 йил 3 май, чоршанба ◉ Баҳоси 3 тийин

Тонгги газеталарда

◉ Планетамиз меҳнаткашларининг Халқаро бирдамлик куни — 1 Майни нишонлади. Бугун газеталарда жойларда ана шу байрам намойишлари қандай ўтганлиги ҳақида ҳисоботлар эълон қилинган.

◉ «Қайта қуришнинг муҳим омили» — «Правда» газетасининг КПСС Марказий Комитетининг апрель (1989 йил) Пленуми материалларига бағишланган бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. Мақолада иқтисодий ислоҳотнинг нақадар муҳим аҳамиятга эга эканлиги ҳақида фикр юритилади.

◉ Газетанинг назарий масалаларга бағишланган «Партия заковатининг қадр-қиммати» мақоласи берилган.

◉ Биринчи Май арафасида ўзининг дона шаклидаги биносида — «минора»сида Польша Халқ Республикаси сеймининг мажлиси бўлиб ўтди. Депутатлар навбатдаги қонунларнинг лойиҳаларини кўриб чиқдилар. Бундай мажлислар мунтазам ўтказилиб турилади. Польшанинг олий ҳокимият органи ўз қарорлари билан жамиятнинг ҳам ижтимоий-сиёсий асосларини, ҳам иқтисодий асосларини қайта қуришга даъват этилган ислоҳотларни қонунийлаштиради, уларни амалга ошириш йўлларини очиб беради. Газетанинг тўртинчи саҳифасидаги «Муаммолар ва орзу-умидлар» сарлавҳали мақолада Польшада рўй бераётган ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилинади.

◉ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари берилган.

Қайта қуриш, зафарлар, орзу-умидлар баҳори

Москва

Қайта қуришнинг бешинчи баҳори бепоён Ватанимиз бўйлаб кенг одим ташламоқда. Совет кишилари бу йилги Биринчи Майни жамиятимиз турмушининг барча томонларини янгилашга доир дадил, кенг миқёсли режаларни амалда рўёбга чиқариш учун зарур бўлган ғайрат-шижоатга тўлиб-тошган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Революцион ўзгартишлар 1985 йилнинг тарихий апрель маррасидан бошланган эди. Ана шу ўзгартишлар партиянинг ташаббусига биноан миллионларнинг астойдил бунёдкорлик меҳнати билан амалга оширилмоқда. Меҳнаткашлар турғунлик давридаги лоқайдликни улоқтириб ташлаб, қаддини ростлаб олиб, ўз тақдирининг соҳиблари, ўзларининг ҳозирги куни ва келажаги бунёдкорлари, деб тўла-тўкис ҳис эта бошладилар. Тобора чуқурлашиб, кучайиб бораётган демократиялаш, ошкоралик жараёнлари, Советларнинг ленинча роли қайта тикланаётганлиги, экономикани соғломлаштиришга, халқ фаровонлигини оширишга қаратилган қатъий чора-тадбирлар бунинг гаровидир.

Майнинг биринчи тонготарида кўркамлашиб, ёшариб кетган Москванинг байрамона либоси ана шу кайфият ва ҳис-туйғуларнинг ҳаммасини акс эттирди. Қизил майдон. К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин портретлари, тарихда биринчи меҳнаткашлар давлатининг нишони — Ўроқ ва Болға туширилган панно майдоннинг улуғвор ансамблини безаб турибди. Сенат минорасида — СССР герби, Кремль девори бўйлаб — қардош иттифоқдош республикаларнинг герблари, ранг-баранг миллий нақшлар кўзга ташланади. Кўпдан-кўп Қизил байроқлар билан ўраб қўйилган СССРнинг давлат байроғи баҳор шамолида ҳилпираб турибди.

Эрталаб соат 10. **М. С. Горбачев, В. И. Воротников, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, В. А. Медведев, В. П. Никонов, Н. И. Рижков, Н. Н. Слюньков, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, А. Н. Яковлев, А. П. Бирюкова, А. В. Власов, А. И. Лукьянов, Ю. Д. Маслюков, Г. П. Разумовский, Н. В. Тализин, Д. Т. Язов, О. Д. Бакланов** ўртоқлар В. И. Ленин мавзолейининг марказий минбарига кўтариладилар.

Байроқдорлар группаси байрам юришини бошлаб беради.

Пойтахт районларининг колонналари майдонга кириб келишади. Колонналарнинг жиҳозлари, оддийлиги ва амалийлиги билан ажралиб турибди.

Пойтахт Пролетар райони колоннасидаги транспарантга «Ишчилар ташаббусини бўғувчи нормативлар тугатилсин!» сўзлари ёзилган. Транспарантни москвалик кемасозлар кўтариб боришмоқда. Бюрократларни савалайдиган шиор ва карикатура яқинда корхонада мавжуд бўлган вазиятни юмшатишни ифода этади, ўшанда меҳнат коллективи ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилишга отланишига тўғри келган эди.

Байрам кунлари арафасида корхона стапелларида бу йилги биринчи янги туркумдаги «Луч» теплоходини йиғиш муддатидан илгари тугалланди. Кема синаб кўрилгандан кейин Иртиш дарё пароходчилигига топширилади. Пассажир ва юк ташишга мўлжалланган бу кеманинг сувга кам ботиши, чаққон ҳаракат қилиши Сибирдаги бошқа йўллардан узоқ бўлган колхоз ва совхозларга хизмат кўрсатиш қулайлигини таъминлайди. Москвалик кемасозлар қишлоқни социал қайта қуриш стратегиясини ишлаб чиққан КПСС Марказий Комитетининг 1989 йил март Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб қайтармоқдалар.

Перов райони колоннасида Қизил майдонга Москва-Сортировочная депосининг коллективи кириб келади. Корхонада бундан 70 йил муқаддам, 1919 йилнинг оғир, бурилиш даври бўлган баҳорида коммунистик меҳнат учун кураш ҳаракати юзага келди. Дастлабки шанбаликлардан бирида қатнашган В. И. Ленин уни ҳақли равишда «Буюк почин» деб атади.

Бугун Қизил майдонда кўплаб чет эллик меҳмонларни учратиш мумкин. Улар қардош социалистик мамлакатлардаги бизнинг ўртоқларимиздир. Социалистик мамлакатларнинг кўпчилигида социал янгиланиш жараёнлари авж олдирилмоқда. Бу ерда ривожланаётган давлатларнинг вакиллари, студентлар, ишчилар, инженерлар бор. Мана шу байрам кунида Кремль девори ёнида Европа, Америка, Япония савдо-саноат доиралари вакилларини учратиш мумкин. Қайта қуриш ўзаро фойдали тенг ҳуқуқли амалий ҳамкорликнинг янги чинакам битмас — туганмас имкониятларини очиб берди.

Совет кишилари инсониятнинг бунёдкорлик, интеллектуал кучларини янада қудратли қирғин воситаларини вужудга келтиришга эмас, балки турмушимизни янада тўкинроқ, баркамолроқ қилиши лозим бўлган барча неъматларни ишлаб чиқаришга сафарбар этиши мумкин ва зарур, деб ҳисобламоқдалар.

Байрам колонналарида спектакллар, фильмлар, ва телевизион эшиттиришлар орқали бизларга таниш бўлган кишиларни ҳам кўриш мумкин. Бу бежиз эмас: қайта қуриш адабиёт, санъат оламини ҳам ўзига жалб этди. Санъаткорлар бугунги кунда бутун халқ билан биргаликда жамият турмушини янгилашда фаол иштирок этмоқдалар.

Москваликларнинг салкам икки соат давом этган байрам намойиши ниҳоясига етади. Намойишчиларнинг сўнгги колонналаридан кейин Қизил майдонга байроқ кўтарган кишилар, улардан кейин физкультурачилар кириб келадилар.

Фанфаралар байрамнинг якунловчи қисми бошланганлигидан далолат беради. Бир вақтнинг ўзида бутун майдонда юзлаб ёш гимнастикачилар ва акробатлар ўз маҳоратини намойиш этиб, ранг-баранг шакллар ҳосил қиладилар. Чорқирра тош йўл бўйлаб жўшқин спорт рақси гўё гирдоб каби гавдаланади. Ёшлар янгиланиш ва умид, тинчлик баҳорини, Биринчи Майни мана шундай шарафлайдилар.

Қизил майдондан репортажни ТАСС махсус мухбирлари В. Безбрежний, Б. Гришченко М. Захарчук, С. Сахно. А. Сульдин. Б. Шестаков, В. Янченковлар олиб бордилар.

Тошкент

Тошкент, май, қайта қуришнинг бешинчи баҳори. Ҳаётимиз яна кўкламнинг анвойи чечаклари билан безалди, кўнглимиз ҳам баҳор осмонидек мусаффо. Биз мамлакатимиздаги қайта қуришнинг бешинчи баҳорига етдик. Қайта қуриш жаҳон халқларининг тилига тушди: ер юзи аҳли кўкси қайта қуриш туфайли эзгу орзуларга тўлиб турибди. Беш қитъа меҳнаткашлари мамлакатимиздаги революцион ўзгаришлар халқаро иқлимни яна илитади, деб кутиб турибдилар. Бунинг учун ҳамма асос бор, чунки қайта қуриш жараёнларининг дастлабки нишоналари ана шу орзу-умидларнинг асосли эканлигини кўрсатиб турибди. Турли давлатларда мамлакатимизга муносабатнинг ўзгариши — партия ташаббуси билан ҳаётимизни тубдан қайта қуриш юзасидан бошланган жуда улкан ишларнинг асосий натижаларидан биридир.

1985 йилнинг апрели мамлакатимиз тарихига ўчмас саҳифа бўлиб кирди. Ўша апрель жамиятимиз тараққиётида туб бурилиш содир бўлган ойдир. КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорларида биринчи бор тилга олинган қайта қуриш сўзи кейинчалик КПСС XXVII съезди, Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси ҳужжатларида ва ишланмаларида ривожлантирилиб, мустаҳкамланди. Ўтган йиллар мобайнида ҳаётимизда кўп нарсалар ўзгарди — демократиялаш, ошкоралик ниҳоят, кундалик турмушимизнинг реалликларига айланди. Аммо, иқтисодий тўкин-сочинлик реалликка айланиши, миллий маданиятлар эркин ривожланиши учун ҳаммамиз ҳали кўп иш қилишимиз керак.

Қайта қуриш ғояларини астойдил қўллаб-кувватлаётган Ўзбекистон меҳнаткашлари мамлакатнинг ижтимоий ва иқтисодий тараққиётига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар, халқ хўжалиги барча тармоқларининг тез юксалиши учун куч-ғайратларини сафарбар этмоқдалар. Бу йўлда анчагина қийинчиликларга дуч келмоқдамиз. Баъзан эса бир ерда депсиниб турмаяпмизми, эгалланган марраларни бой бериб қўймадикми, деб ўзимизга ўзимиз савол ҳам бериб турибмиз. Бугун биз ҳаммамиз магазин пештахаларида ҳам қайта қуришнинг реал натижаларини кўришни истаймиз, навбат кутишлар ўтмиш бўлиб қолишини истаймиз, бизга дурустроқ хизмат қилишларини хоҳлаймиз. Ниҳоят, биз фаровонроқ яшашни истаймиз, лекин афсуски, бу ҳозирча рўёбга чиққани йўқ.

Тошкент, май, қайта қуришнинг бешинчи баҳори.

Тошкент меҳнаткашлари Биринчи Май намойишига келажакка орзу-умид билан чиқмоқдалар. Орзу-умидлар асослидир, чунки, юқорида айтганимиздек, бу эзгу орзулар реалдир. Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг кўпчилиги, шоир айтганидек, «Ғойибдан келажак бахт бир афсона», деб билмоқдалар.

Биринчи Май байрами арафасида Ўзбекистон ахборот агентлигининг журналистлари неча ўнлаб тошкентликларга телефон орқали савол бериб, жавобларини ёзиб олишди. Телефондаги ҳамсуҳбатимиз исми-шарифини айтиши шарт эмас эди, биз тошкентликлардан қуйидаги битта саволга жавоб беришни илтимос қилдик: сиз қайта қуриш ғалабасига ишонасизми ва қайта қуришда шахсан ўзингиз иштирок этяпсизми? Агар, жавобларни жамласак умумий якун тахминан қуйидагича бўлади (биз, албатта, жамоат фикрининг тўла-тўкислигига ва унинг илмий жиҳатдан асосланганлигига даъво қилмаймиз): саволга жавоб берган кишиларнинг кўпчилиги қайта қуриш тарафдоридир ва улар қайта қуришнинг ғолиб чиқишини истайдилар. Фикри сўралган одамларнинг кўпчилиги станок ёнида, қурилиш ҳавозаларида ишлашар экан, улар илгаригидан кўра кўпроқ ва яхшироқ меҳнат қилишимиз лозим, дейишмоқда.

Яшириб нима қилдик: «гўшт, колбаса йўқ, бозорда эса ҳамма нарса қиммат — шу ҳам қайта қуриш бўлдими» қабилида норози бўлиб айтилган гапларни ҳам эшитдик. Хўш, буни шунчаки бир асоссиз ношукурликка йўйиб қўяверса бўладими? Ахир фактлардан юз ўгириб бўлмайдику, улар «мана мен» деб турибди-ку. Норози одамларга айтадиган, аниқроғи яна бир карра эслатиб қўядиган гапимиз бор: «Қандай ишлаётган бўлсак, шундай яшаймиз». Тўғри, бугун Тошкент корхоналарида неча минглаб пешқадамлар меҳнат қилишмоқда, аммо, айни вақтда неча ўн минглаб кишилар «бўлса бўлар, бўлмаса ғовлаб кетар» қабилида иш юритмоқдалар, улар ишга келиб кетаяпманми, бас, деб ўйлайдилар. Аммо, статистика идорасининг маълумотлари ҳозир иш ҳақининг ўсиши меҳнат унумдорлигининг ўсишидан анча илгарилаб кетганлигини кўрсатиб турибди. Демак, биз пулни олиб турибмиз. Аммо худди ўша етишмаётган товарларни ишлаб чиқармаяпмиз. Ишлаб чиқараётган маҳсулотимизнинг сифати ҳам кўнгилдагидек эмас...

Тошкент, май, қайта қуришнинг бешинчи баҳори. Шаҳарда карнай ва сурнай наволари эшитилмоқда. Чилдирма чалинмоқда, духовой оркестр куйлари янграмоқда, шаҳарликларнинг колонналари Владимир Ильич Ленин номли майдонга қараб юра бошлади. Намойишчилар сафларининг безагида илгаригидек дабдаба, ҳашамат йўқ — хўжалик ҳисоби, ўзини ўзи пул билан таъминлаш туфайли меҳнат коллективлари кўпроқ пул топишни ҳам, уни қаерга сарфлашни ҳам ўйлайдиган бўлиб қолишди. Эндиликда ҳеч ким ўйламай-нетмай неча юз ва минг сўмлаб маблағни ортиқча ҳашамга сарфлаб юбормаяпти, бу ҳашамнинг ўзи ҳам йилига бир ёки икки мартагина зарур бўларди, холос.

Ҳаммаёқни курант садолари тутади. Тошкент вақти билан соат 10. В. И. Ленин номли майдондаги ҳукумат минбарида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Р. Н. Нишонов, Д. Д. Берков, П. В. Догонкин, Ғ. Х. Қодиров, Ш. З. Камолхўжаев, М. М. Мирқосимов, В. И. Огорок, М. Х. Холмуҳамедов, Ҳ. Алимова, И. Ҳ. Жўрабеков, А. С. Ефимов, Б. Ф. Сатин, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. И. Иброҳимов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари П. М. Абдураҳмонов, А. Р. Отажонов, К. Ҳ. Маҳамадалиев, В. В. Судаpенков, С. У. Султонова, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони И. В. Фуженко, Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси А. С. Моргасов бор эдилар.

Меҳмонлар минбарларида одамлар гавжум. Бу ерга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, ревизия комиссиясининг аъзолари, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш новаторлари ва илғорлари, илм-фан ва маданият арбоблари таклиф этилган. Кўпгина чет эллик меҳмонлар ҳам минбарларда туришибди. Булар орасида Афғонистон Республикаси, Ҳиндистон Республикаси, Монголия Халқ Республикаси бош консулхоналарининг, Куба Республикаси консуллик пунктининг, Ливия Социалистик халқ араб жамахирияси бош консулхонасининг намояндалари бор.

Фанфаралар янграйди, тантанали куйнинг дастлабки садолари таралади, театрлаштирилган спорт томошаси — байрам намойишининг ўзига хос муқаддимаси бошланади. Парадлар хиёбонига доирачилар, ноғорачилар кириб келишади. Ўзбек миллий либосларини кийган қизлар рақсга тушиб кетишди.

Ранг-баранг либослар кийган физкультурачилар саф тортиб туришди, ушбу саф орасидан чиройли қилиб безатилган ҳамда «КПСС XXVII съезди», «Май», «Тошкент» сўзлари ёзилган машиналар ўтади. Шундан кейин майдонга партия, уруш ва меҳнат ветеранларининг колоннаси, Ўзбекистоннинг ифтихори бўлган кишилар кириб келишади. Уларнинг кўкракларида орден ва медаллар ялтираб турибди. Кекса авлод эл-юртнинг оғир юкини кўтарди, улар биринчи совет беш йилликлари режаларини бажардилар, Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакатни кўкракларини қалқон қилиб ҳимоя қилдилар. Вайрон бўлган халқ хўжалигини тиклаш учун урушдан кейин ҳам баракали меҳнат қилдилар. Кўпчилик ветеранлар ҳозир ҳам Ватан бахт-саодати йўлида меҳнат қилмоқдалар, революциянинг олий мақсадларига чексиз садоқатларини намоён этмоқдалар.

Мана майдонга Тошкентдаги Октябрь ва Ленин, Чилонзор ва Киров районлари саноат корхоналарининг меҳнаткашлари кириб келмоқдалар. Партия қарорларининг бажарилиши, жумладан, уларга ҳам боғлиқдир. Шу районларнинг меҳнаткашлари анчагина қийинчиликларни енгиб, кўпгина меҳнат зафарларига эришдилар. Мана ҳозир минбарлар ёнидан «Средазкабель» бирлашмаси коллективи ўтиб бормоқда.

Бу корхонанинг юзлаб ишчиларини кооператорлар деб аташ мумкин. Сўнгги йилларда бирлашма давлат планларини сурункасига бажармай келди, қарз неча миллионлаб сўмга етди. Оғир вазиятда меҳнат коллективи кенгаши ташаббус кўрсатди. Ушбу кенгаш ишчилар билан маслаҳатлашиб, аҳвол оғир бўлган цехларни кооперативларга бериш ҳақида таклиф билан чиқди.

Тошкент, май, қайта қуришнинг бешинчи баҳори. Бугунги кунда совет кишиларининг тобора ортиб бораётган эҳтиёжларини қондириш учун кўп иш қилинмоқда. Ўзбекистон мисолидагина бунинг учун барча имкониятлардан фойдаланилмаётганлиги кўриниб турибди. Янги, илғор иш усуллари ўзига кўпинча қийинчилик билан йўл очади. Ҳозирча бюрократик-маъмурий аппарат ниҳоятда кучли бўлиб турибди. Ишнинг буйруқбозлик-тазйиқ ўтказиш услубининг жони жуда қаттиқ экан. Лекин шунга қарамай, ҳозирги пайтда барчамиз одамлар эркин нафас олаётганликларининг, ташаббусларига катта йўл очилаётганлигининг гувоҳи бўляпмиз.

Бундан бир неча кун илгари В. И. Ленин туғилган куннинг 119 йиллиги шарафига ўтказилган коммунистик шанбаликни эслайлик. Шанбаликка ҳеч ким «мажбуран» чиқмади, шовқин-сурон, дабдабабозликлар, қилинмаган ишни қилинди, деб кўрсатишлар бўлмади. Одамлар шанбаликда ишлаб топган ўз маблағларининг ҳаммаси ўз ихтиёрларида бутунлай қолишини илк бор билдилар.

Майдондан Тошкент машинасозлари, тўқимачилар, уйсозлар, пўлат магистралларнинг меҳнаткашлари саф тортиб ўтмоқдалар. Уларнинг ҳаммасига ҳам осон бўлаётгани йўқ: хўжалик юритишнинг янгича шароити мунтазам равишда кўп куч-ғайрат сарфлаб, тер тўкиб меҳнат қилишга мажбур қилмоқда. Бироқ, Тошкент пролетариати вакиллари учун зарбдор меҳнат ҳеч қачон вақтинчалик бўлмаган. Мана, ҳозир ҳам, корхоналарнинг кўпчилигида ташаббус кўрсатиб ижодий меҳнат қилиш учун барча шароитлар яратилаётган вақтда ишчилар унумдорликни ошириб, тобора кўпроқ ишлаб чиқариш самарадорлигига эришиб, ўзларининг энг яхши фазилатларини намоён қилишмоқда.

Тошкент, май, қайта қуришнинг бешинчи баҳори. В. И. Ленин номли майдон узра Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, мамлакатимиз халқлари бузилмас интернационал қардошлиги шарафига хитоблар янграйди.

Тошкентдаги намойиш ниҳоясига етмоқда. У партия билан халқ бирлигини, меҳнаткашларнинг бутун жамиятимизни янгилаш жараёнига бошчилик қилаётган КПСС Марказий Комитети теварагига янада маҳкамроқ жипслашишга интилаётганликларини яна бир бор тасдиқлади.

Республика пойтахтининг В. И. Ленин номли майдонида бошланган байрам тантаналари, халқ сайллари маданият ва истироҳат боғлари ҳамда хиёбонларда, маданият саройларида, кинотеатрларда ярим кечагача давом этди. Байрам мушакбозлигидан Тошкент осмони ёришиб, ажиб бир манзара касб этди.

* * *

Ўзбекистоннинг барча область марказларида ўтган Биринчи Май намойишларида иштирок этган юз минглаб кишилар партиянинг социал-иқтисодий янгиланиш, демократиялаш ва ошкораликни ривожлантиришга қаратилган йўлини қўллаб-қувватловчи сўзлар ёзилган шиорларни, транспарантларни кўтариб чиқдилар. Намойишчилар колонналари узра «Бутун ҳокимият — Советларга!» деган ана шу шиор ҳозирги кунда конкрет мазмун билан бойимоқда. Халқ Советларда чинакам ҳокимиятни, депутатлар тимсолида эса ташаббускор, дадил, жамиятнинг энг муносиб вакилларини кўришни истайди. 26 март куни ўтказилган сайлов амалдаги демократиялашни намойиш қилди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ. 1989 йил 1 Май. Суратда: В. И. Ленин номли майдонда байрам намойиши. Р. Шарипов фотолари.

Маҳалла — аҳиллик оиласи

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқариши барча формаларини ривожлантириш муҳимлиги таъкидлаб ўтилди. Маҳалла комитетлари аҳолининг ўз-ўзини бошқаришининг ана шу формаларидан биридир.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Ҳ. Ҳ. ҒУЛОМОВ «Тошкент оқшоми» мухбирининг ҳозирги қайта қуриш шароитида маҳалла комитетлари ишини такомиллаштириш, уларнинг турар-жойлардаги маиший шароитларини яхшилаш, аҳоли ўртасида тарбиявий ишлар олиб боришдаги роли ҳақидаги саволига шундай жавоб берди:

— Меҳнаткашларни нафақат маҳаллий, шунингдек умумдавлат аҳамиятига эга бўлган масалаларни ҳал қилишга жалб этишда маҳалла комитетларининг роли каттадир. Бу ишда улар район Советларининг энг яқин ёрдамчиларига айланганлар.

Ҳозирги вақтда Тошкентдаги 299 маҳалла комитети фаолиятида қарийб 5000 жамоатчи қатнашмоқда. Улар кишиларнинг турмуши билан боғлиқ жуда кўп ва муҳим масалаларни ҳал этмоқдалар. Маҳалла комитетларининг аҳолини, айниқса ёшларни тарбиялашдаги роли ортиб боряпти.

Шундай маҳаллалар борки, уларнинг баъзи бирлари аҳолисининг сони бўйича бутун бошли кичик бир шаҳар ёки район билан тенглаша олади.

Шаҳримиз маҳаллаларида кўпдан-кўп ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Тўйларни сермазмун, камхаражат қилиб ўтказиш, ёшларни армия сафига кузатиш, балоғат ёшига тўлганларга паспортлар, чақалоқларнинг ота-оналарига туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномаларни тантанали равишда топшириш, ичкиликбозликка қарши курашиш, ҳашар услуби билан боғ-роғлар яратиш, нонвойхоналар, клублар, кутубхоналар, тўйхоналар қуриш шулар жумласидандир.

Маҳаллаларимиз оқсоқоллари, фаоллари баъзи бир оилавий низоларни бартараф этишда, ёшлар ўртасидаги номаъқулчиликларнинг олдини олишда, маҳалла аҳлини ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Бугунги кунда шу нарсани мамнуният билан эътироф этиш мумкинки, маҳаллаларимиздаги тартиб-интизом шаҳримизнинг бошқа микрорайонларига нисбатан анча яхши. Бу албатта маҳалла аҳлининг ҳамжиҳатлиги, ягона бир оила бўлиб яшашининг ёрқин самарасидир.

Баъзи маҳаллаларимизнинг довруғи фақат Тошкент шаҳрида эмас, балки бутун республикамиз бўйлаб тарқалган.

Пойтахтдаги Ҳувайдо, «Октябрь 50 йиллиги» маҳалла комитетларининг иши Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан ўрганиб чиқилиб, республикада кенг ёйишга тавсия қилинди. Уларнинг ташаббуси билан маҳаллаларда касаначилик ривожлантирилди, меҳнатни ташкил этишнинг бу формасига «Ҳувайдо»да — 45 нафар, «Октябрь 50 йиллигида» — 50 нафар аёл жалб этилди. «Ҳувайдо» маҳалласида бўшаган маъмурий бинода поликлиника очилди.

Акмал Икромов, Киров, Октябрь, Собир Раҳимов районларидаги маҳалла комитетлари ҳам актив фаолият кўрсатмоқдалар. Улар район Советлари ижроия комитетлари, депутат группалари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар.

Шуниси диққатга сазоворки, маҳаллаларда қилинаётган барча ишлар асосан холис хизмат тариқасида, жамоатчилик асосида олиб борилмоқда. Бу эса шаҳримизга ташриф буюрадиган кўпдан-кўп ажнабий меҳмонларни, қолаверса, мамлакатимизнинг бошқа регионларидан келаётган совет ходимларида катта таассурот қолдирмоқда. Шунинг учун фурсатдан фойдаланиб, мен шаҳар Совети ижроия комитети номидан барча маҳаллаларнинг фаолларига уларнинг аҳоли ўртасида олиб бораётган фидокорона меҳнатлари учун самимий ташаккур изҳор қилмоқчиман.

Маҳалла комитетларининг мувофиқлаштирувчи шаҳар кенгаши ташкил этилганлиги бу жамоатчилик уюшмалари фаолиятини янада яхшилаш, аниқ мақсадга йўналтириш имконини беради.

«Тошкент оқшоми» газетасида маҳалла комитетлари фаолиятини кенг ёритиш учун махсус саҳифалар бериб боришга қарор қилинганлиги мақсадга мувофиқдир. Бу маҳалла комитетлари ишида тўпланган тажрибани умумлаштириш ва ёйиш, мавжуд муаммоларни биргаликда муҳокама қилиш имконини беради.

Чунки, ҳали маҳаллаларимизда қилинадиган ишлар жуда ҳам кўпдир. Минг афсуски, кўпгина маҳаллаларимизда ободонлаштириш ишлари яхши йўлга қўйилмаган. Айниқса суғориш шохобчалари қаровсиз, ташландиқ ҳолда ётибди. Эски шаҳарнинг кўпгина маҳаллалари ҳали газлаштирилмаган, канализация қувурлари, телефон ўтказилмаган, оддий спорт майдончалари қурилмаган. Аҳолининг маданий ҳордиқ чиқариши учун етарли шароитлар яратилмаган.

Албатта бу камчиликлардан бизнинг хабаримиз бор ва уларни бартараф қилиш устида биз район Советлари раҳбарлари билан биргаликда иш олиб бормоқдамиз.

◉ («Маҳалла — аҳиллик оиласи» умумий сарлавҳаси остидаги материаллар газетанинг 2 ва 3-саҳифаларида берилмоқда).

Шу йилнинг январь ойидан шаҳримизнинг барча корхоналари хўжалик ҳисоби шароитида меҳнат қиляпти. Тошкент бош кийимлари фабрикаси ҳам ана шу методдан фойдаланиб, ўз-ўзини бошқариш шароитида имкониятлардан фойдаланяптилар.

Дилдора Қоражонова шу корхонанинг пешқадам ишчиларидан.

У фабриканинг аксарият ишчилари сингари зиммасига юкланган вазифага катта масъулият билан ёндошади. Илғор ишчи асосий эътиборини маҳсулот сифатига қаратади. Чунки хўжалик ҳисоби шароитида сифат ютуқларнинг асосий омилидан саналади.

Дилдора смена топшириқларини мунтазам равишда 105 — 110 процентга адо этяпти. Унга ўхшаган пешқадамлар меҳнати коллективнинг умумий кўрсаткичларига муносиб ҳисса бўлиб қўшиляпти.

СУРАТДА: тикувчи-мотористка Д. Қоражонова.

Т. Каримов фотоси.

Эл манзилини яқин қилаётганлар

Пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини оширишда Ўрта Осиё темир йўлининг 2-вагон депоси меҳнат коллективи салмоқли ишларни амалга оширмоқда. Мазкур коллектив давлат буюртмаларини ўз вақтида адо этишни ўз олдидаги асосий вазифа деб ҳисоблайди. Фақатгина ўтган йили депо буюртмада белгиланган 211,9 миллион километр ўрнига 220,38 миллион километр масофани ўтаган составларнинг план-топшириғини 104,2 процентга бажарганлиги қувончли ҳолдир.

Шунингдек, темир йўл юрхонасида белорус методини қўллаш яхши натижалар бераётганини айтиб ўтиш керак. Бу усул депо даромад фондини яратишда ниҳоятда қўл келяпти. Чунки у иш кучидан унумли фойдаланиш ва корхона иш ҳақи фондини тежашга қаратилган. Одатда ҳар бир вагонга икки проводник хизмат кўрсатса, ҳозирда иккита вагонга уч нафардан ишчи хизмат кўрсатяпти. Ҳар икки вагонда бир ишчи кучи тежалганда ва унинг маоши юқоридаги ишчиларга бўлиниб, бир қисми депо фондига ўтказилганда каттагина даромад олиш мумкинлиги амалда синаб кўрилди. Қолаверса, белорус методидан нафақат маъмурият, балки бригада пудрати асосида ишлаётган коллектив аъзолари ҳам манфаатдорлар.

Бугун мазкур методни электр цехи ва бошқа бўлинмаларда жорий қилиш кўзда тутилмоқда. Шунингдек, даромад фондини кўпайтириш мақсадида хизматчиларнинг 12 процентини қисқартириш кўзда тутиляпти.

Узоқ йўлларга қатновчи пассажирлар бугун составларга бириктирилган видеосалонлар хизматидан фойдаланиб улгурган бўлсалар керак. Совет ва чет эл фильмларидан иборат программаларни томоша қилиш йўловчилар узоғини яқин қилишда муҳим омиллардан бири бўлиб қолмоқда. Бугун ана шундай видеосалонлардан еттитаси ишлаб турибди.

Коллектив пассажирларга намунали хизмат кўрсатиш борасида илғорлар тажрибасини оммалаштиришга алоҳида эътибор беряпти. Шу ўринда тажрибали ишчилар номини тилга олиш мумкин. Эркин Қосимов «Тошкент — Москва» тезюрар поездининг намунали хизмат кўрсатаётган проводникларидан. У ўтган йил якунларига кўра иттифоқ миқёсида ўз касбининг моҳири деб топилди. Пешқадам ишчи шаҳар партия комитети аъзолигига номзод ҳамдир. «Тошкент—Ашхобод» поездининг проводниги, партия группаси етакчиси Қурбон Йўлдошев, ремонт цехи ишчиси Азиз Миркамолов, электр цехининг бошлиғи Виктор Ефимович Смальков, ёғочга ишлов бериш цехи етакчиси Ҳабибулла Нурматовлар ҳақли равишда коллектив фахри ҳисобланадилар. Тезюрар состав бошлиқларидан Салим Мусаев, Лилия Гудаевалар билан ҳамкорликда йўлга чиққан пассажирлар барча вагонларда тартиб, саранжом-саришталик ҳукмрон эканлигига бир неча бор ишонч ҳосил қилган бўлсалар керак. Шунингдек, илғорлар қаторида Убайдулла Рисқуллаев, Людмила Титоваларнинг ҳам номини тилга олиш зарур.

Депода илғорларга тенглашиб меҳнат қилаётган, улардан касб маҳорати сирларини ўрганаётган ёшлар ҳам талайгина. Темир йўл марказий хизмати томонидан ишчилар учун курорт ва санаторийларга, туристик базаларга йўлланмалар бериб борилади. Тармоқ санаторий-профилакторийсида ҳар бир ишчи даволаниш ва дам олиш ҳуқуқига эга. Яқинда қуриб битказилган 500 ўринли клубда турли тадбирлар ўтказилади. Ишнинг яхши ташкил этилганлиги туфайли ўтган йили коллектив планда белгиланган 2534,3 минг сўм ўрнига 3198,6 минг сўмлик фойда олишга муваффақ бўлди. Натижада депо бугун 630 минг сўмлик даромадга эга бўлди. Бу маблағлар ишчиларнинг меҳнат шароитларини яхшилашга, саломатлик комплекси, сауна, психологик ҳордиқ хоналари қуришга сарфланади. Проводниклар учун тармоқ меҳмонхонаси қуриш яқин келгусидаги планлардан. Ишчилар учун турар жой бинолари қуриш ҳамда ёшлар учун турар жой комплекси барпо этиш ҳам зарур. Коллектив буларга ҳам даромад фондидан маълум маблағ ажратди. Кўп сонли депо коллективи ўз ички резервларидан янада унумлироқ фойдаланиб, йўловчиларнинг манзилини яқин қилишга янада муносиброқ ҳисса қўшиш ниятидадир.

В. МАДИМАРОВА.

Минг бир касб

Нуриҳонлар бор бўлсин

Тикувчилик касбига ҳавас Нурихон мактабда ўқиб юрган кезларидаёқ уйғонган эди. У ўрта мактабни тугатгач, Фрунзе районидаги 2-маданият уйи қошидаги бичиш-тикиш курсига кирди.

Ёш қиз бу курсда малакали ўқитувчилари ёрдамида бичиш-тикиш касби сирларини қунт билан ўрганди. Нурихон Жалилова ҳозир пойтахтнинг Фрунзе райони маиший хизмат кўрсатиш комбинатига қарашли «Шодлик» ательесининг чеварларидан бири.

1978 йилда ательега ишга келганда, эркаклар кийими цехининг кекса мастери Аҳмаджон Носиров уни ўз цехига ишга таклиф қилди. Нурихон меҳнат фаолиятини шу цехда бошлади.

Ҳар бир касбнинг ўзига яраша масъулияти бор. Ёш қиз тикувчиликда азалдан ўзини синаб келаётган бўлсада, коллективда ишнинг ҳадисини олгунга қадар бирмунча қийинчиликларга дуч келди. Тиним билмай қилган меҳнатлари самарасида тиришқоқлик, меҳнатсеварлик фазилатлари намоён бўла бошлади. Натижада коллектив орасида кун сайин обрў эътибори ортиб борди. Илғорлар қаторидан ўрин олди.

— Қўли гул тикувчи Нурихон ўзига, қолаверса бирга ишлайдиган ҳамкасбларига нисбатан талабчан, — дейди цех мастери Аҳмаджон Носиров. — Шунинг учун ҳам коллектив моҳир, илғор ишчининг номини ҳурмат билан тилга олади. Мана, 11 йилдирки шу коллективда ўз касбини эъзозлаб келмоқда.

Ҳамкасбларидан Рашида Аҳмаджонова, Мавлуда Орифхонова, Дилором Парпиевалар моҳир тикувчи сингари мажбуриятларни ошириб бажариб келмоқдалар.

— Ишимизда ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам бўлиб туради. Айтайлик, тикув машинамиздаги техник носозликлар ёки бошқа нуқсонлар... Шу ҳолларда Нурихон қўлидан келган ёрдамини аямайди, — дейди унинг ҳамкасбларидан бири Р. Аҳмаджонова. — Камчиликларнинг бартараф қилиниши эса ишимизда юқори натижаларга эришиш имконини беради. Нурихон йилнинг дастлабки кварталида пландаги 300 сўм ўрнига 350—400 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

С. НОРХЎЖАЕВ.

Яшил йўл

СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида фаолият кўрсатаётган кооператив хизмати корхонанинг муҳим буюмларга бўлган эҳтиёжини қондиришга ёрдам бермоқда.

Яқинда завод кооператорлари трактор кабинасини совутиб берадиган махсус мослама тайёрлашни ўзлаштирдилар. Бу билан механизаторлар ёзнинг иссиқ кунларида қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланишда энди қийналишмайдиган бўлишди. Янгилик уларга кабинадаги ҳавонинг мўътадил сақланишига кафолат беради.

Хизматнинг бу қулай турига жалб этилган 80 ишчи ойига 350 минг сўмликка яқин маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлмоқда. Бу кўрсаткич кооперативга аъзо бўлмаганларникига нисбатан бир неча баравар кўпдир. Корхонада хизматнинг ана шу самарали усули йўлга қўйилгач, бирлашма учун зарур бўлган айрим маҳсулотларни четдан олишга зарурат қолмади. Кооперативларнинг ўзлари бу муаммога кескин нуқта қўйишди. Халқ истеъмол буюмларининг ўнлаб турларини ишлаб чиқаришга киришилиши эса ассортиментларни кўпайтиришга яшил йўл очди. Бундан ташқари кооператив ҳарбий-спорт майдончалари тайёрлаш юзасидан заводдан тушаётган муҳим буюртмани ҳам адо этмоқда.

А. РУСТАМОВ.

ОСТОНАДАН

Мақсад — ҳамкорлик

СЎНГГИ пайтларда шаҳар партия ва совет органлари маҳалла комитетлари фаолиятини янада жонлантириб юбориш масаласига жиддий эътибор берадиган бўлиб қолдилар. Асосий мақсад — маҳаллалар ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни кучайтириш, тажриба алмашиш, миллий удумларга замонавий руҳ бериш, онлани мустаҳкамлаш, тарбиявий ишларни янада яхшилашдан иборатдир. Шу ниятларни амалга ошириш йўлида А. Икромов, Октябрь, Киров ва бошқа бир қатор районларда маҳаллаларнинг мувофиқлаштирувчи кенгашлари ташкил этилди.

Собир Раҳимов номли маданият ва истироҳат боғидаги оталар чойхонасида бўлиб ўтган маҳалла фаолларининг тўрт юз кишилик йиғилишида 17 кишидан иборат шаҳар маҳаллалар кенгаши тузилганлиги эълон қилинди. Йиғилишда иштирок этган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин мувофиқлаштирувчи кенгаш олдида турган вазифаларни шарҳлаб берди. Бу кенгаш пойтахтимиздаги 300 га яқин маҳалла комитетларига амалий ёрдам кўрсатади, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, шаҳар озодалиги ва экологияси каби масалалар билан боғлиқ бўлган муаммолар ечимини таъминлашда жамоатчи фаолларга кўмаклашади.

Ҳозирнинг ўзида шаҳар маҳаллалар кенгаши сув хўжалиги, транспорт ишини ривожлантириш ва мувофиқлаштириш, соғлиқни сақлаш, радио ва телефон алоқаси, электр тармоқлари, халқ маорифи ва маданият бошқармалари ҳамда «Билим» жамияти шаҳар ташкилоти билан ҳамкорликда амалий тадбирларни ишлаб чиқди.

Кенгашимиз ўз фаолиятини эндигина бошлади. Биз асосан маҳаллаларнинг ташкилий фаолиятини мустаҳкамлаш, тажриба алмашиш мақсадида улар учун семинарлар уюштириш, шу жамоат ташкилотлари ишини режали олиб боришда уларга кўмаклашиш каби масалалар билан шуғулланамиз. Шу кунларда кенгаш аъзолари «Фаол», «Камолон», «Олмазор», «Қаҳрамон» каби ўнлаб маҳаллаларда ҳанузгача газлаштириш ишлари, канализация, алоқа ва медицина хизмати ёмон аҳволда эканлигини аниқлаб, шу соҳалардаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирларни амалга ошира бошлади. Кенгашимиз зиммасига эски маҳаллалардаги тарихий обидаларни муҳофаза қилиш, кўчалар номларини тартибга солиш каби вазифалар ҳам юклатилган.

Шулардан маълумки, шаҳар маҳаллалар кенгаши олдида муҳим ишлар турибди. Уларни бажаришда ҳамишагидек кенг жамоатчилик кўмагига суянамиз. Умидворимизки, маҳалла активлари фаолиятимизни жонлантириб юборишда биздан ўз ёрдамларини аямайдилар.

Қ. ФОЗИЛХЎЖАЕВ,
тарих фанлари доктори, Тошкент шаҳар маҳаллалар кенгашининг раиси.

Маҳалла — эшигимиз остонасидан бошланади. Шунинг учун биз маҳалла фаолиятининг бир бўлагимиз, саломаликка ҳам, маҳалладошлар шодиёнасига ҳам, ғам-андуҳларга ҳам шерикмиз, шу уюшма аъзоларининг хатолари, ўринсиз қилмишлари, чакки ҳаракатлари учун ҳам баб-баравар жавобгармиз. Тошкент шаҳар партия комитети, шаҳар Совети ижроия комитетининг маҳаллалар фаоллигини оширишга жиддий эътибор беришаётганлигининг боиси ҳам худди ана шунда. Маҳалла оиладаги яшаш нормаларинингина эмас, халқимизнинг инсоний урф-одатлари, яхши удумлари, турмуш тарзимизнинг бирор мажмуасига битилмаган, аммо онгимизга сингиб кетган қоида ва қонунларини ҳам муҳофаза қилиб боради.

Бугун биз Тошкентнинг баъзи маҳаллаларида қайта қуриш, демократия ва ошкоралик туфайли янгича иш юритишнинг амалий самаралари, анъанавий урф-одатларимизнинг янгича мазмун кашф этаётганлиги, таълим-тарбия соҳасида маҳалла фаоллари, айниқса, кексаларимиз обрў-эътиборининг аҳамияти каби мавзуларда фикр юритамиз, шу масалалар юзасидан маҳалла раҳбарларини «Оқшом» минбарига таклиф этамиз.

Бир-биримизга ҳамиша кераkмиз!

«Илғор» маҳалла комитетининг раиси Ҳошимжон АЛИМОВ ҳикоя қилади:

— Инсонни шакллантирадиган омил — ҳамкорлик, уни инсонгарчиликдан чиқарадиган нарса эса ноаҳилликдир. Зеро, «Инсон» сўзининг ўзи заковат, ақл-идрок соҳиби, деган маънони англатади. Ақл эса пировард натижада одамлар бирбирлари билан иноқ яшашлари шарт, деган фикрнинг тантанасини ҳеч шубҳасиз, таъминлайди.

Ортиқча изоҳ талаб қилмайдиган бу фикрларни мен шунинг учун ҳам айтяпманки, биз айниқса, ҳозирги пайтда бир-биримизни тушуниб, бир-биримизга суяниб ва бирбиримизга иноқлик туҳфа қилиб яшамоғимиз лозим.

Аҳилликнинг нималарга қодир эканлигини бизнинг маҳалламиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Аҳоли сони жиҳатидан ўртамиёна битта шаҳарга қиёс қилгудек даҳамиз аҳолисини эллигинчи йиллар бошларидаги ўзаро ҳамкорлик қовуштирди. Ер участкалари ажратилгач, биргалашиб уйлар қурдик, боғроғлар, хиёбонлар барпо этдик. Ўша пайтларда ҳали уруш асоратидан тўла қутулмагандик. Ҳозирги 22 хонадан иборат маҳалламиз идораси ҳам кўпчилик кучи билан жуда қисқа муддатда қуриб битказилди.

Бир воқеа ҳамон эсимда. Ҳашар давом этарди. Соч-соқолини йиллар қирови босган бир мўйсафид келиб саломлашгач, енг шимариб ишга тушиб кетди. Тушликда танишдик: синчкор уста экан. Бир ҳўплам чой устида отахон Чиғатой дарвозадан келганлигини, исми-шарифлари Абдумалик Жалилов эканлигини айтдилар.

— Ҳашар кетаётганлигини эшитиб келавердим, — деди отахон, — шу жойлар обод бўлиб кетган замонларда «Синчини Малик бобо тиклаган эдилар» деб эслаб юрарсизлар...

Бошқа бир маҳалладан келган ўша Малик бобо истаги рўёбга чиқди, ҳозир ҳар бир хонадонда табиий газ, кранларда зилол сув, кўчалар асфальтланган, ҳаммаёқ электр нуридан чароғон, йўлкалар бўйларида мевали ва манзарали дарахтлар атрофга тангадай қуёш туширмайди. Буларнинг ҳаммасига Октябрь район Совети бош-қош бўлди, ишлар эса ўз маблағ ва ишчи кучимиз ҳисобига бажарилди.

Инсонгарчилик ранго-ранглиги даставвал маҳаллада жилоланади. Бу ерда бир-бирларидан бехабар яшай олмайдилар, ҳамма, ҳатто ўспиринлар ҳам маҳалладошлар ўзаро кўринмас ип билан боғлиқ эканликларини яхши тушунадилар. Ана шу ҳамкорлик ришатасининг мустаҳкамлигини ҳаёт аччиқ-чучугини тотиб кўрган, оқил ва фозил кишилардан ташкил топган 10—15 аъзодан иборат комитет назорат қилиб туради, чин маънодаги демократик бу уюшма тўйда ҳам, маъракада ҳам, барча яхши-ёмон кунларда ҳам маҳаллалар аҳлининг том маънодаги суянчиғидир.

Мана, яна бир мисол. Кеч кузда Саидахон оиласига ер участкаси ажратилди. Ота уруш инвалиди, она серфарзанд, нимжонгина. Улар очиқ майдонга тўртта устун қоқиб, тепасига намат ёпишди, шу зайлда ёмғирдан сақланиб, янги уй пойдевори учун хандақ қазишга киришиб кетишди. Аммо инвалид ота бу ишни ўз вақтида адо этолмади, ўқ теккан жароҳати очилиб, ётиб қолди.

Қарангки, шу кечаси совуқ тушиб, қор ёғибди. Биз улар аҳволидан эрта тонг хабар топиб, етиб борганимизда ота-она ва жажжи болалар кўрпага бурканиб, қор устида ухлаб ётишган экан. Бир зумда тумонат одам тўпланди. Болаларни иссиқ бағримизга олдик, қурилишни эса ўзимиз давом эттирдик. Шанба ва якшанба кунлари ҳатто кечалари ҳам ишладик. Кўпдан қуён қочиб қутулармиди, икки кун ичида бинонинг томини ёпиб, ички ва ташқи сувоқларини тугатдик, хоналарни иситиб уруш инвалиди оиласини ўз уйларига кўчириб ўтказдик.

Ҳозир маҳалла хотин-қизлар советининг раиси бўлган Саидахон Азимова бу беғараз ёрдамни ҳамиша тўлқинланиб эслаб юради. Қаровчисиз қолган бева Ҳури опа Худойбергановага ҳам маҳалла аҳли кучи билан уй қуриб берилди.

Ҳаётда тасодифлар кўп бўлади. 3-Матлубот проездидаги 2-уйда истиқомат қилувчи Қосим ака Бобожонов уйида ёнғин чиқди. Ўт ўчирувчи машина етиб келиб, маҳалладагилар тўплангунча бинонинг катта қисми олов ичида қолди. Ярим тун бўлишига қарамай ёнғин ўчирилди, аммо собиқ инвалид жангчи оиласи бошпанасиз қолди. Нима қилиш керак? Комитет йиғилишида бошига кулфат тушган оилага тезда ёрдам бериш лозимлиги ҳақида қарор қабул қилинди. Чунки ташқарида қиш қиличини яланғочлаб турган эди. Оила бюджетига зарар етказмай ва четдан моддий ёрдам олмай фақат маҳалла кучи ва усталари ёрдамида икки кун ичида Қосим акага уй қуриб бердик. Бу ҳашарда жонбозлик кўрсатган сувоқчи Шоакбар, ғишт терувчи Рустам, дурадгор Ҳасанбой ва бошқа усталардан фронтовик оиласи аъзолари ҳали-ҳанузгача миннатдор.

Аҳиллик — дўстлик боши, қардошлик бешиги. Маҳалламизда жуда кўп миллат вакиллари истиқомат қилишади. Биз ҳамма халқлар урф-одатларини бир хилда эъзозлаймиз, тўйларида ҳам, маросимларида ҳам ҳамма баб-баравар иштирок этади. Шунинг учун айрим оилаларда турли-туман миллатлардан келин ва куёвлар бўлиши эндиликда табиий бир ҳолга айланиб қолган. Масалан, Эвелина Васильевна Тюхайнинг катта қизи Анвар Отаевга, иккинчиси Люся Ҳасан Ҳусановга тушган. Эвелина опанинг ҳозир мазкур интернационал оилаларда Лола, Сарвиной ва Алишер каби бирбиридан ширин неваралари бор. Шуниси характерлики, маҳалламиздаги бошқа миллат кишиларининг ҳаммаси ўзбек ва ўз тилларида бир хилда мулоқотда бўлишади.

Мен маърузамнинг муқаддимасида аҳиллик, уюшган меҳнат инсонни тарбиялашига шаъма қилиб ўтган эдим. Дарҳақиқат, худди шундай.

Мана эшитинг. Тўлаган пиённи милиция ҳам, суд ҳам ичкиликбозликдан қайтаролмади, у маст ҳолда ёшларга тегажоғлик қилар, текканга тегиб, тегмаганга тош отишни канда қилмасди. Маҳалла идорасига қўшимча хоналар қуриш давом этаётган пайтда гандираклаб Тўлаган келиб қолди. У бўлмағур сўзлар билан ҳашарчиларнинг ғашига тега бошлади. Маҳалланинг мўътабар нуронийси марҳум Собит ота арақхўрни ҳушёр пайтида кексалар даврасига чақириб, қаттиқ дашном берди, уйига кириб, оила аъзолари олдида уни яна изза қилди, маҳалладан кўчириб юборамиз, деб йўлига дўқ урди.

Эртаси куни Тўлаган бир чеккада ҳашарни анчагача кузатиб турди, кейинги куни тағин келди. Буни сезган ҳурматли отахонимиз уни қўлидан етаклаб кўпчилик қаторига қўшиб қўйди. Шу-шу у одамлардан ажралмайдиган, арақни оғзига олмайдиган бўлиб қолди.

Халқимизда «Кўпчилик бир бурдадан берса тўйдиради, бир муштдан урса ўлдиради» деган ҳикматли гап бор. Ҳа, кўпчилик таъсирига тушган ҳар қандай беодоб ҳам хулқини ўнглаб олади, кўпчилик эътиборини қозонган киши эса юксак ҳурмат-эҳтиром соҳиби бўлиб қолиши шаксиз. Демак, кўпчиликдан айирмасин, деб кексалар дуо қилишганда биз уни инсон бир-бирига ҳамиша керак, деган маънода тушунмоғимиз зарур.

МАҲАЛЛА — аҳиллик оиласи

⊙ «Маҳалла — минг-минг кишилик аҳил одамларнинг улкан оиласи экан.

Оргензия Бусенде АЛЬЕНДЕ,
Сальвадор Альенде рафиқаси, Чили».

⊙ «Маҳалладаги иноқликни мен ҳашар деб номланган коллектив меҳнатда кўрдим.

Здигнев ЯСЕВИЧ,
Познань университетининг декани, Польша».

⊙ «Самимий ҳурмат учун дўстлик оиласи аъзолари— маҳалладошларингиздан жуда хурсандман.

Калмень ДОЙЛЬ,
ирланд публицисти».

⊙ «Маҳаллада ўзимни она юртим Ҳиндистонда юргандай ҳис қилдим. Бу ердагилар ҳам фақат тинчлик, дўстлик ҳақида гапиришади.

Ромеш ЧАНДРА,
ҳинд журналисти».

⊙ Ҳадемай «Илғор» маҳалласида яна тўйлар бошланади.

⊙ Участка вакили: — Сизларнинг кўмагингиз бўлмаганда Акмал Икромов маҳалласида ҳозиргидай намунали тартиб ўрната олармидик?

⊙ «Туркқўрғон» маҳалласи кексалари янги қурилган чойхона олдида.

⊙ «Умид» маҳалласининг раиси хуноб, секретари сабр-тоқатга ундаш билан овора...

Т. Каримов ва Р. Шарипов фотолари.

Мухбир иловаси:

Фаолиятнинг иккинчи умри

Даврадаги суҳбатда кекса педагог, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи Акбар ака Асқаров қуйидаги саволни ўртага ташлади:

— Инсон умрининг энг даҳшатли фожиаси ўлимдан ташқари яна нимада намоён бўлади?

— Афюн домига тушишда, — деди кимдир.

— Пораxўрликда, — деди бошқа биров.

— Бировнинг номусини булғашдан ортиқ фожиа йўқ, — деб гапга аралашди қайси бир кекса.

— Йўқ, — деди ёшлардан бири, — энг оғир жиноят —ўғирликдир.

— Ким қандай тушунадию, — дея гап бошлади Акбар ака,— аммо, менинг назаримда, инсоннинг энг катта фожиаси у ўзининг ҳаётда кераксиз одам бўлиб қолганлигини сезиб қолганлигидадир. Бу жуда оғир уқубат. Барча нуқслар шундан келиб чиқади. Қайноқ меҳнатдан пенсияга чиққан кексаларга бир эътибор беринг-а, дарров чўкиб қолишади, тез-тез бетоб бўлаверишади.

— Қойил, — гапни илиб кетди Файзи ака Ҳасанов. — Худди шунинг учун ҳам пенсионерлар маҳалла ҳаётига актив жалб қилинаётган эканда?

Дарҳақиқат, «Илғор» маҳалласида кексалар жуда катта кучга айланиб қолган. Ҳозир фахрий ҳордиққа кузатилган 200 га яқин отахонларимиз фаолиятининг иккинчи умрида ҳам фаол ҳаракат қилишаяпти. Жумладан, уруш ветерани, полковник Носир Зиёмов оқсоқоллар кенгашининг раиси, комитет аъзоларидан Салоҳиддин Зайниддинов, Восиқ Саидаҳмедов, Собиржон Орифжонов каби нуронийларнинг ҳар бири жамоат ишининг биттадан участкасини бошқариб боришяпти.

Шу ўринда уруш ветерани, ҳуқуқшунос Маҳкам ака Даминовнинг бутун умрини ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга бағишлаган хизматлари таҳсинга сазовор.

Уруш қатнашчиларидан бири С. Нажмиддинов маҳаллага бюджет керак, деди.

Ҳақиқатан ҳам маҳалланинг ўз бюджети бўлиши керак. Фаолиятнинг иккинчи фаол умрини ўтказаётган кексаларимиз қонунларимиз доирасида ундан ўринли фойдаланишни жуда яхши билишади.

БОШЛАНУР ОЛАМ

Маслаҳатли тўй тарқамас

Акмал Икромов маҳалла комитетининг раиси Латифжон ҲАМИДОВ ҳикоя қилади:

— Ёш оилалар баъзан тез тўзиб кетаяпти. Нима учун? Шу савол устида 13 кишидан иборат комитетимизда кўп бош қотирдик, баҳслашдик.

Фарзанд балоғатга етиши билан унинг бошини иккита қилиб қўйиш ташвишига тушамиз. Тежаб-тергаб пул тўплаймиз, сарпо, кийим-кечак, мебелларни шайлаймиз. Кейин қиз излашга тушиб кетамиз. Маҳаллама-маҳалла юриб, оила ва ўғилбоп келин қидириш эскидан қолган удум. Эҳтимол, бунинг ёмон томони йўқдир. Лекин бугун қиз билан йигитни бирор бурчакда учраштириб, эртаси куни ҳар икковидан ҳам «маъқул» деган сўзни эшитибоқ тўйни бошлаб юбораверамиз. Оқибатда 3—4 ой ўтгач, келин-куёвларда бирбирига ёқмайдиган қилиқлар характерларнинг тўйгача қоронғи бўлган бурчакларидан аста-секин «ўрмалаб» чиқаверади. Қарабсизки, ярим йил ўтмай ёшлар ажралиш тўғрисида судга ариза кўтариб боришади.

Агар йигит билан қиз учрашиб, ҳатто бир-бирларини ёқтириб қолганларидан кейин ҳам лоақал 2—3 ой севги синовидан ўтсалар, эҳтимол бу кори ҳол рўй бермаган бўлур эди. Ана шу шошма-шошарлик туфайли ҳам маҳалламизда ёшларнинг «қўйди-чиқди»лари анча кўпайиб қолди. Бундайларга Муҳсим ака ўғлининг фожиасини мисол қилиб келтириш мумкин. Она келин излаб кўп маҳаллаларни кезиб чиқди. Ниҳоят топгач, силлиқ чеҳрали қиз ўғилга ҳам маъқул тушгандай бўлди. Тўйдан кўп ўтмай турмушнинг чуви чиқди. Куёв эрка рафиқасини йигитлар билан сайр қилиб юрган пайтда кўриб қолиб, уйидан ҳайдаб юборди.

Ҳикмат Холиқовнинг онаси топган қаллиқ ҳам тўйдан кейин «ҳунар» кўрсатиб қолди. Қиз «Қизил тонг» корхонасида ишлар экан. Чилласи чиққач, у яна шу даргоҳда ишини давом эттирибди, аммо тўрт ой давомида уйга бирор марта маошини олиб келмабди, ҳар хил баҳоналарни важ-карсон қилиб кўрсатаверибди.

Бир куни эр, «Ишга кетдим», деб корхонага йўл олган хотинини кузатибди. Маълум бўлишича, келин уйдан чиқиб кетар эканда, аллақаёқларда дайдиб, иш охирида корхона дарвозаси олдида бошқаларга қўшилиб уйга қайтавераркан. Маъмуриятга мурожаат қилинганда келиннинг тўрт ойдан буён ишга келмаганлигини айтишибди, Хўш, эрни, қайната, қайнанани алдаган келин шундан кейин ҳам ҳақгўй оилада қолиши мумкинмиди? Мана сизга, синалмай-синашмай қурилган турмуш оқибати.

Турғун Акрамовнинг қизи қўшни Ғафур Ғулом маҳалласига келин бўлиб тушган эди. Аммо бир фарзанд кўргач, уйга қайтиб келиб ўтириб олди. Биз уч марта яраштирдик. Тўртинчи марта келинимизни олиб борганимизда у эрига қараб «Ҳой йигит, сиз қўймасангиз мана биз сизни талоқ қилдик», дея шаҳд билан боласини кўтариб жўнаб қолди.

Бундай осонгина ажрала беришнинг бошқа бир қатор сабаблари ҳам бор. Аввало, фарзандлар кўпгина хонадонларда жуда эрка ўстирилади, қолаверса, тўй фарзанд ишлаб топган пулга эмас, ота-она даромади ҳисобига ўтказилади. Шунинг учун ҳам кўп ёшларга турмуш қуриш жўнгина бўлиб кўринаверади.

Ҳозир биз бу борада бир қатор тадбирларни амалга ошира бошладик. Жумладан фақат бўлажак келин-куёв эмас, ҳатто қудалар ҳам ойлар давомида бир-бирларини ўрганишлари лозим. Обдан синашта бўлганларидан кейингина уларга тўйга рухсат берилади. Бу ҳол ўзининг яхши самараларини бера бошлади. Масалан, Қўчқор Зойиров оиласида етти нафар қиз узатилди, ҳаммаси ўзларидан тинчиб кетишди.

Маҳалламизда Ҳожимуродлар оиласини ҳамма танийди. Ота ўғли Зикриллони уйлантиришга узоқ тараддуд кўрди. Йўқ, сарупо ёки пул тўпламади, булар етарли эди, бўлажак келин ва қудалар билан анчагача борди-келди қилиб юрди. Шу орада қиз билан йигит ҳам бир-бирларига кўнгил қўйишди. Ёру дўстлар билан кенгашди. Хуллас, маслаҳатли тўй тарқамас деганларидек, ёш оила мустаҳкам пойдевор устига қурилди. Ҳозир келинимиз Маъмурахонни каттаю-кичик ҳамма ҳурмат билан тилга олади.

Демак, умр савдосида асло шошмаслик лозим. Биз худди шу қоидага амал қилаяпмиз. Мана, яқинда яна бир неча ёшларнинг боши қовушади, маҳалламизга янги келинлар келади. Истагимиз шулки, улар ҳам:

— Қадамларингга ҳасанот, келинчак, — дея айтиладиган ширин лутфимизга лойиқ бўлишса деймиз.

Ноумид бўлма, «Умид»!

«Умид» маҳалла комитетининг раиси, Жуманиёз СОБИРОВ ҳикоя қилади:

— ЭСКИ маҳалламизнинг ўн етти кишидан иборат янги комитети иш бошлаганига энди бир йил бўлди. Активларнинг жонбозлиги, куйди-пишдилиги туфайли шу қисқа фурсат ичида каттагина тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, ариқларга оқава сув келтирилди, тротуарлар асфальтланди, ниҳоят бу йил ён-атрофдаги кўчалардан роппа-роса 35 йилдан кейин Тўрткўл кўчасига асфальт ётқизилиб, барча хонадонлар тўла газлаштирилди, кўчалар электр нури билан чароғон этилди.

Ҳозир 2-переулок охиридаги майдонда шоир Ҳамза номи билан аталадиган парк ташкил этаяпмиз, шу ерда болалар майдончасини барпо қилаяпмиз. Ана шу бунёдкорлик ишлари фақат маҳалла аҳли куч-ғайрати билан амалга оширилади. Қайта қуриш туфайли вужудга келган кўтаринки руҳ бизнинг маҳалламизда ҳам ўз ифодасини топаяпти, кишилар янги-янги ташаббуслар билан чиқиб, ободонлаштириш, ёшлар тарбияси, тўй ва маъракаларни янгича ўтказиш, урф-одатларимизни ихчамлаштириб, ҳаётимизга кенгроқ жорий этиш билан боғлиқ бўлган жуда кўп муҳим таклифларни ўртага ташламоқдалар.

«Умид» Ҳамза районидаги энг катта маҳаллалардан бири. Аммо на чойхона, на идора, на клубга эга бўлмаганлигимиз туфайли ҳатто халқимизнинг энг оммавий байрами — Наврўз кунларида ҳам сумалакни кўчада тайёрлаб, ёшу кексаларни асфальт устига тўшалган гилам, наматларга ўтказишга мажбур бўлдик. Ана шу хилдаги тадбирлар, жумладан, маҳалла йиғилишлари ўтказилганда, анъанавий байрамларда баъзи кўчалар ноиложликдан бекитиб қўйилади, бу эса машина ҳайдовчиларининг ҳақли эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Хўш, маҳалла идораси учун бирор эскироқ бино топилмайдими, деб сўрашингиз мумкин. Ҳа, бор. Афсуски, биз умид қилиб юрган ва атиги тўртта хоналик эски клуб биносини ҳам район ички ишлар бўлими олти хоналик ўз идорасига эга бўлган болалар инспекциясига қўшимча кабинетлар сифатида ажратиб берди. Ҳозир шу эски клубда мана салкам икки ойдан буён уч нафар милиция ходими ўтиришибди. Қизиғи шундаки, клуб эгаллангандан буён тарбияга муҳтож бирорта бола ҳали инспекторлар томонидан ушлаб бу ерга келтирилган эмас. Бу ташкилотнинг асосий идорасида ҳам милиционерлар «иш йўқ»лигидан уззу кун гап сотиб ўтиришади. Ҳолбуки, наша ва папиросга ўрганган, безорилик йўлига кирабошлаган ўсмирлар районимизда озмунча эмас.

Оқсоқоллар кенгаши, хотин-қизлар совети, партия ташкилоти учун алоҳида-алоҳида хоналари бўлган қўшни маҳаллалар раҳбарлари «Штамп ва муҳрингиз борми, демак икки минггинчи йилдан кейин идора ҳам пешонангизга битиб қолар» дея ҳазил аралаш устимиздан кулиб юришибди

Бизга идора, клуб ва чойхона хўжакўрсинга керак эмас, тадбирларимизни маҳалла секретари Жаҳоной Расулбекова хонадонида, комитет аъзоларининг меҳмонханаларида ўтказавериб оила аъзоларининг тинчлигини бузаётганлигимиздан хуноб бўлаяпмиз. «Наврўз» байрамида район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ф. Нажмиддиновнинг ўзлари иштирок этдилар, аянчли аҳволимизни кўрдилар. Шунинг учун ҳозир:

— Ноумид бўлма, «Умид»,— дея ўзимизга ўзимиз тасалли бериб юрибмиз. Бу орзумизнинг амалга ошишига яна бир ишонч шуки, район миқёсида ўтказилган «Наврўз»да ҳар галгидек бу йил ҳам дастурхон таомларини бизнинг маҳалламиз сумалакхонлари тайёрлаб беришди...

Мухбир иловаси:

Оқсоқоллар дашноми

Аввало, шуни айтиш лозимки, «Умид» маҳалла комитети, айниқса, ёшлар тарбиясига ниҳоятда жиддий эътибор бераяпти.

Бу яхши, албатта. Бироқ баъзи ўсмирларнинг ножўя томонга бурилиб кетаётганликлари оқсоқоллар кенгаши аъзоларида катта ташвиш туғдирмоқда. Бунинг сабаби битта: мактаб маҳалладан 7—8 километр узоқда жойлашгани учун ҳам кичкинтойлар ўқишга эрта жўнашади, йўл-йўлакай улар нима қилиқлар қилишаётганидан ота-оналар бехабар қолишади. Худди ана шунинг учун ҳам фарзандларнинг кўпчилиги назоратдан четда қолишмоқда. Бу ҳақда маҳалла комитети анчадан буён бош қотириб келаяпти.

Бундан беш-ўн йил муқаддам маҳалладаги 153-мактабда ўзбек болалари ўқирди. Негадир бирданига у рус мактабига айлантирилди. Шу даргоҳни русча-ўзбекча мактабга айлантириш лозимлиги, бунинг рус фарзандлари учун ҳам, ўзбек болалари учун ҳам ҳар икки тилни ўзлаштиришда аҳамияти катта эканлиги изоҳлаб, район раҳбарларига кўп марта мурожаат қилинди. Лекин қайта қуриш жараёни олдинга сурган бу муҳим масалага маориф раҳбарлари ҳамон панжа орасидан қараб келишмоқда.

Катта қисмини ўзбеклар ташкил қилган маҳалла фарзандларининг анча йироқдаги мактабга қатнаб ўқиётганлиги, шу сабабли улар эътиборсиз қолаётганлиги айрим ўспиринлар ўртасида наша чекиш, безорилик, ўғирлик қилиш каби иллатларни келтириб чиқармоқда. Сатторбобо Қосимов, Абдували ота Қосимов, Шоназар ака Шаҳоббердиев каби кексалар даврасида қинғир йўлга кирган болалари учун уларнинг ота-оналарига қаттиқ дашном берилди. Нуронийлар ҳурмат-эътибори ўз таъсирини кўрсатмоқда, оталар ҳукми бенаму-кўст ижро этилмоқда. Аммо юқорида тилга олинган муаммолар ҳал этилганда ёшлар тарбияси борасидаги ишлар маҳаллада янада яхшиланган бўлур эди.

Шундай бир одам бор...

ЎЗИ оддий ишчи. Қош қорайди дегунча унинг эшигини қоқадиганлар кўпайиб кетади. Улар орасида кексалар ҳам, ёшлар ҳам бор. Хўш, у ким ўзи? Нега энди бутун маҳалла аҳли унга талпинади?

Эшикни тақиллатганлар гапсўзларига қулоқ осамиз:

— Кейинги ҳафтада тўй қилмоқчи эдим...

— Ойимнинг маъракасини ўтказмоқчи эдик, ака...

— Бобомизнинг юбилейини шанбага мўлжалладик...

— Ҳовли тўйида ўзингиз...

Олдинига ҳайрон бўлдик: бу тадбирларга оддий бир одамнинг нима дахли бор? Бу ҳақда «Туркқўрғон» маҳалла комитетининг раиси, филология фанлари кандидати Даврон Шораҳмедовга оғиз очганимизда у аввалига шарақлаб кулди, сўнгра фахр билан гапира бошлади:

— Чиндан ҳам ҳали сиз у кишини билмайсиз. 5-босмахонанинг ишчиларидан бири. Аммо тўй ва маъракаларимизда Раббим ака кўринмасалар, не-не орзу-умидлар билан бошлаган хайрли тадбиримиз ҳам, маросимларимиз ҳам кўнгилдагидай ўтмайди. Эрталаб соат бешданоқ у хонадонда ҳозир бўладилар. Кўпчиликни кутиб олишга ҳамма нарса тахтми, чой ва лаган ташийдиганлар белгиланганми, стол расамади билан тузатилганми, жой кичиклик қилмайдими, хуллас, шунга ўхшаган ўнлаб саволларга жавоб олгач, кўнгли тинчиб, маърака ёки маросимга келадиганларни кутиб олишга чиқадилар. У ҳаммани, ҳамма у кишини жуда яхши танийди, кекса ва ёшларни ўз ҳурмат-эътиборига қараб жойлаштиргач, эрта ёки кеч келганларни эътиборга олиб, таом тарқатишга имо қилади. Маросимда Раббим ака бор экан, ҳеч ким маҳтал бўлиб қолмайди. Тўй ёки маърака тарқалгандан кейингина уй эгасининг раҳматини олиб, хонадонни тарк этадилар. Ҳа, бизнинг Тиллаев ана шунақа тилла одам...

— Эрталабки ширин уйқуни тарк этиб, хизматга камарбаста бўлгач, у кишининг бирор моддий манфаатдорлик томони ҳам бордир?

— Қаёқда дейсиз? Қўлига 3—4 сўм пул тутқазмоқчи бўлган кишиларни жеркиб ташлаганларини ўзим бир неча марта кўрганман. «Бу қилиқни тағин такрорласангиз, иккинчи бор тўйингизга бош-қош бўлмайман, Тоштемир, Ҳайитбойдай азамат ўғилларим бор, ўзим ишлаяпман, топганимиз ўзимизга етади», деб астойдил хафа бўладилар. «Маҳалла аҳлининг эътибори — мен учун энг катта мукофот» дейди Раббим ака.

Дарҳақиқат, Раббимқул ака Тиллаев маҳалланинг ҳақиқий жонкуяри. Бунга қуйидаги бир ташаббус яққол мисол бўла олади. Акмал Пўлат ва Барнаул кўчалари туташган бурчакда 10-15 сотих майдон ахлатхонага айланиб қолган эди. Ҳар куни куйдирилган ахлат тутунидан ҳаммаёқни сассиқ ҳид босиб, осмонни тутун булути қоплаб турарди. Маҳалладаги ёшлардан бирининг таклифи билан шу ерда чойхона қуришни Раббим ака ўз зиммасига олди. Маҳалла кексаларидан Обид ака, Юнус ака, Шамси ака, Ғулом ака ва комитет аъзолари ёрдамида Раббим ака югуриб-елиб Киров район ижрокомининг қарорини чиқариб олишга эришди. Маҳалладаги кексаю ёш ҳамма ҳар шанба ва якшанба кунлари ахлатхонани тозалашди, ижроком томонидан ажратилган эски бузилган уйларнинг ғишт, ёғоч, эшик ва ромларини ташишди, ўзлари бетондан пойдевор ётқизиб, ғишт теришди, олма, узум, олхўри, гилос, шафтоли, беҳи сингари мева кўчатлари ўтқазишди.

Ҳозир маҳалланинг «Октябрь 70 йиллиги» номи берилган клуб-чойхонаси ва ғуж-ғуж ҳосилга кирган ажойиб боғини кўрган кишининг ҳаваси келади. Эндиликда бу ер ёшлар ва кексаларнинг гўзал оромгоҳига айланиб қолди. Наврўз байрамлари, ветеранлар билан учрашувлар, тўй маросимлари шу ерда ўтказиляпти. Маҳалла аҳли ҳар куни бир пиёла чой устида ўзаро гурунглашиб ҳордиқ чиқаришаяпти.

— Чойхона қурилишига салкам ўн беш минг сўмлик маблағ кетди, — дейди Раббимқул ака, — бироқ давлат чўнтагидан бир тийин ҳам олмадик, ҳамма иш кўпчилик кучи билан бажарилди.

Ҳа, маҳаллада ана шунақа фидойи, жонкуяр, ташаббускор бир одам бор!

Мухбир иловаси:

Наҳорги ош...

Акмал Икромов маҳалласида тўйларни ихчам ўтказиш мақсадида ўғил уйлантираётганда ош тарқатилмайдиган бўлди. Негаки, қарши қуда томондан келин оши келади. Фақат қиз узатилгандагина эрталаб маҳаллага ош берилади. Бу тадбир никоҳ тўйларининг ҳар биридан ўрта ҳисобда 1900 сўмлик маблағни тежаб қолиш имконини берди, яъни шу пул тўй эгаси чўнтагида қоладиган бўлди.

Биз шаҳар кўчаларида юк машинаси устидаги ясатилган тойчоқ, карнай-сурнай, қоп-қоп ун, гуруч, қанд-қурс, идишларда ёғ, қўйингчи, 2,5—3 минг сўмлик сарф-харажат билан бешик тўйига отланган қудалар тантаналарининг жуда кўп марта гувоҳи бўлганмиз. Мазкур маҳаллада бунга ҳам барҳам берилди. Эндиликда неварани кўргани қудаларнинг ўзлари битта аравача билан янги меҳмонни кутлаб кетаверишади. Чорлар ва куёв чақириғининг ниҳоятда ихчамлаштирилганлиги ҳам қудалар харажатининг кескин камайишига сабаб бўлди.

Айниқса никоҳ тантаналари бутун маҳалла аҳлини безор қилиб юборганди. Турнақатор тизилган 10—15 та енгил машиналарнинг ўкириши бешикдаги чақалоқларга ҳам тинчлик бермасди. Маҳалла комитети шу маросимдаги машиналар сонини учтадан иборат қилиб қўйди, ЗАГСдан кейинги ресторан, тўй арафасидаги қизлар базми каби маблағталаб ортиқча тантаналарга чек қўйилди. Натижада ана шу тадбирларга кетадиган 1,5—2 минг сўм яна тежаб қолинди. Агар ана шу тартиб бузилса, маҳалланинг ҳурматли онахони Фаридахон Йўлдошева бошчилигидаги хотин-қизлар кенгаши ҳамда оқсоқоллар кенгаши қарори билан тўйга ҳеч ким қадам ранжида қилмайди. Бу, энг сўнгги чора, албатта.

Буларнинг ҳаммаси яхши. Бироқ ана шу саранжом-саришталик фақат Акмал Икромов районида эмас, шаҳримизнинг бошқа маҳаллаларида ҳам жорий этилса, нур устига аъло нур бўлур эди.

Ҳа, маҳаллада тарқатиладиган эрталабки ош халқимизнинг қадимий удуми, уни инкор қилмоқчи эмасмиз. Аммо ҳар нарсанинг меъёри яхши...

Биз шаҳар кезиб, пойтахтимиздаги жуда кўп маҳаллаларда бўлдик, ажойиб одамлар, иқтидорли раҳбарлар билан учрашдик, бир ҳўплам чой устида уларнинг ҳикояларини тингладик, кўпдан-кўп муаммоларга рўбарў келиб, уларнинг тугунлари қандай ечилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Ана шулар ҳақида баҳоли қудрат сўзлаб бердик. Аммо хулоса чиқаришга шошилмаяпмиз. Чунки кўпдан кўп ақл чиқар деганларидек азиз ҳамшаҳарларимиз фикр ва таклифлари биз учун ҳаммасидан муҳимроқдир. Ҳали маҳаллада ечимини кутаётган кам-кўстлар талайгина. Келинг, муҳтарам газетхон, бу ҳақда биргалашиб баҳс юритайлик. Чунки маҳалла ҳаммамизнинг коллектив уйимиз, аҳил яшаш мезонини белгилайдиган муқаддас оиламиздир.

Абдулла НУРИМОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

Жонажон Ватан бўйлаб

СОҲАДА БИРИНЧИ

Асосий фондларни ва корхонанинг оборот маблағларини ижарага олиш тўғрисида РСФСР Енгил саноат министрлиги билан шартнома тузган Дмитровск чинни заводи коллективи 1989 йил 1 январдан янгича шароитда ишлаяпти. Энди у ўз даромадларини ўзи тақсимлайди, ишлаб чиқариш ҳажмини, меҳнат қилувчилар сонини ва ҳақ тўлаш системасини ўзи белгилайди. Ижара пудрати барчани пировард натижадан манфаатдор қилмоқда.

1989 йилда Дмитровск чиннисозлари шартнома мажбуриятларини тўла бажариб, ўн хил янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириб дид билан ясалган 40 миллионта чинни буюмларни ишлаб чиқаришга аҳд қилишган.

⊙ СУРАТДА: заводнинг янги маҳсулоти — «Тонгги» деб номланган нонушта термаси.

ХЎЖАСИЗЛИК ОҚИБАТИ

«Мосбитхим» ишлаб чиқариш бирлашмаси ўтган йили 8 миллион сўмлик камёб халқ истеъмоли молларини кам етказиб берди. Бу йил аҳвол бундан ҳам баттар. Фақат январь ойидаёқ бирлашма кўрган зарар 3 миллион 800 минг сўмни ташкил этди. Хўжалик магазинларига 100 минглаб полимер банкалар ва бошқа идишларда рўзғорда ниҳоятда асқотадиган маҳсулотлар: сунъий ювиш, тозалаш, оқлаш воситалари, аэрозоллар ва лак-бўёқ маҳсулотлари етказиб берилмади.

Канализация ва тинитиш иншоотлари йўқ бўлганлиги сабабли баҳор сувлари бирлашма территориясидан кимёвий эритмаларни оқизиб сув ҳавзалари ва қишлоққа сохта зарар етказмоқда.

⊙ СУРАТДА: халқ контроли инспектори И. Ф. Усов 6-цехнинг тозалаш воситаларини қадоқлаш участкасида меҳнат коллективи кенгашининг аъзоси қадоқловчи А. К. Козлова ва қадоқловчилар бригадири В. В. Мордвинцева билан иш шароитларини текширмоқда.

ТАСС фотохроникалари.

Турфа олам

ҚУМ... МУҲОФАЗА ҚИЛИНАДИ

Мадагаскар билан Африканинг шарқий соҳиллари оралиғида жойлашган Комор ороллари оддий қумни... талон-тарож қилганлиги учун жиноий жавобгарликка тортиш кўзда

тутилган жаҳондаги ягона мамлакат ҳисобланади. 1984 йилнинг июнь ойида қабул қилинган қонунга кўра архипелагнинг машҳур пляжларидаги қум ва денгиз шағалидан «шахсий мақсадларда фойдаланишга» уринмоқчи бўлган кишиларни қаттиқ жазо кутади. Чунки ана шу пляжлар кўплаб чет эл туристларини ўзига жалб этади. Фақат яқиндагина мазкур қонунга кўра 23 киши ҳибсга олинди.

«ҚАРИНДОШЛАР»

Буркиналик режиссёр Идриссе Уздраого «Буви» фильми премьераси бўлиб ўтганидан сўнг ошна-оғайнигарчиликда айбланди. «Картинадаги ролларнинг ҳаммасини деярлик унинг қариндош-уруғлари ижро этган», — деб айб қўйди ҳозир бўлганлардан бири.

Бу даъво залда ҳозир бўлганларнинг қувноқ қаҳқаҳасига сазовор бўлди. Чунки, мамлакатда ҳар икки буркиналикдан бирининг фамилияси «Уздраого» деб бежиз айтишмайди-да. Ривоятларга қараганда, эрамизнинг биринчи асрида ҳозирги Буркина—Фасо территориясида империяга асос солган истилочининг фамилияси ана шундай бўлган. Шунинг учун бўлса керак, ҳозирги барча Уздраоголар, афсонавий жангчининг авлодларимиз, деб фахрланиб юришади. Уагадугу шаҳрининг телефон справочнигида ана шундай фамилиялик абонентлар етти саҳифани эгаллайди. Ваҳоланки, фамилияси «А» ҳарфи билан бошланадиган бошқа барча абонентлар уч саҳифани ҳам эгаллаймайди.

Аммо режиссёр қалтис аҳволдан шараф билан чиқибди. Менинг фильмим, Уздраоголар ўртасида истеъдодли кишилар naқадар кўплигини яна бир бор тасдиқлайди, деди у.

ТОРТМИСАН ТОРТ!

Индонезиянинг Сурабайя шаҳрида ниҳоятда катта торт пиширилди. Ана шу мўъжиза ширинликни яратиш учун мамлакатнинг юз йигирмадан зиёд қандолатчиси олтмиш уч кун меҳнат қилди. Тортнинг ба-

ландлиги 23 метр 68 сантиметрни, доира шаклидаги остки қисмининг диаметри 7 метрни ташкил этади. Вазни эса қарийб 4,5 тоннага тенг. Ғаройиб тортни тайёрлаш учун 35 минг донадан зиёд тухум, қарийб 390 килограмм шакар, яна шунча сариёғ, гуруч уни, икки тонна майдаланган ёнғоқ ва бошқа маҳсулотлар сарфланди.

Тахминларга қараганда, индонезиялик қандолатчилар тайёрлаган торт «Гиннеснинг рекордлар китоби»дан ўрин олади ва ана шу китобга қайд этилган, австралияликлар пиширган баландлиги 21 метр 43 сантиметрли аввалги тортни иккинчи ўринга суриб қўяди.

Ўзбекистон Рассомлар союзининг

КЎРГАЗМАЛАР ЗАЛИДА

ЮБИЛЯР РАССОМЛАР КЎРГАЗМАСИ ОЧИЛГАН

Сизлар кўргазмада Ўзбекистон ССР халқ рассоми АБДУЛҲАҚ АБДУЛЛАЕВнинг портретлар галереяси;

Ўзбекистон ССР халқ рассоми ЛУТФУЛЛА АБДУЛЛАЕВнинг тасвирий санъат, станок графикаси, китоблар безаги, сатирик расмлари;

шунингдек, АНВАР МИРСОАТОВнинг лирик манзараларини ТОМОША ҚИЛАСИЗ.

Кўргазма ҳар куни, душанбадан ташқари соат 10 дан 19.00 гача очиқ.

ҲУРМАТЛИ ҲАМШАҲАРЛАР!

ШАҲРИМИЗДА ЯНГИ ХИЗМАТ

«ИШОНЧ ТЕЛЕФОНИ» ИШЛАБ ТУРИБДИ

Куннинг исталган вақтида 78-03-89 телефонига қўнғироқ қилиб,

Сиз руҳий тушкунликдан халос бўлиш учун психотерапевтик ёрдам олишингиз мумкин.

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ»

ихтисослашган трестининг

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОМОНТАЖ БУЮМЛАРИ ЗАВОДИ

йиғма металл гаражлар (3х6 м. ҳажмида) тайёрлаб бериш юзасидан

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Шунингдек, мавжуд бўлган металл гаражларни

СОТАДИ

Бизнинг адрес: 700073, Тошкент шаҳри, Ҳамза районн, Жарқўрғон кўчаси, 76-уй (15, 26, 161-автобусларнинг «Ёғ-мой комбинати» бекати). Телефон — 91-26-66.

ЎРТА ОСИЁ БУРҒУЛАШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИГА

қурилиш касбидаги ишчилар ва прораб

КЕРАК

МЕҲНАТГА — ишбай-мукофотли тарзда ҳақ ва 15 процент район коэффициенти тўланади.

«САМАРҚАНД» автостанциясидан 181, 187-автобуслар билан «Занғиота» бекатигача; метронинг «Собир Раҳимов» станциясидан 448-автобус билан «Пахта пункти» бекатигача бориш мумкин.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

СССР Жамғармалар банки муассасалари томонидан 1966 йилда чиқарилган 3 процентли давлат ички ютуқли заёми облигацияларини ўз қиймати баробарида сотиб олиш муддати

1989 ЙИЛНИНГ 31 ДЕКАБРИГА ҚАДАР

УЗАЙТИРИЛДИ

СССР Жамғармалар банкининг Тошкент шаҳар бошқармаси.

«БЎСТОН» ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КООПЕРАТИВИ

шартномалар асосида

МАНЗАРАЛИ ГУЛЛАР ВА БУТА КЎЧАТЛАРИНИ

СОТАДИ

Кооператив шунингдек, корхоналар ва хусусий уйлар учун гулхоналар ва газонлар барпо этиш юзасидан ишларни амалга оширади.

Бажарилган иш учун пул ўтказиш йўли билан ёки нақд пул тарзида ҳақ тўланади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси («Победа» маданият ва истироҳат боғининг «Лотос» пляжи яқинида жойлашган теплица), соат 9 дан 13.00 гача (шанба ва якшанбадан ташқари) мурожаат қилиш мумкин.

Пойабзалчилар Маданият саройининг безакчи-рассомлар курслари қошида рассомлик билим юртига кирувчилар учун

БЕШ ОЙЛИК ТАЙЁРЛОВ ГРУППАСИ ОЧИЛДИ

Шунингдек, хоҳловчиларни ўзбек тилини тез ўрганиш уч ойлик курсларига таклиф этамиз.

Адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 4-уй (2, 3, 6, 14-троллейбуслар; 51-автобуснинг «Пойабзалчилар Маданият саройи» бекати).

ҚОЗОҒИСТОН ССР МАДАНИЯТ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ВА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ М. АВЕЗОВ НОМИДАГИ ҚОЗОҒИСТОН ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ БИНОСИДА ЎТАДИГАН

ГАСТРОЛЛАРИ РЕПЕРТУАРИ

6, 18, 22 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. МУСРЕПОВ.

«ҚЎЗИ КОРПЕШ-БАЁН СУЛУВИ»

(3 пардали драма)

7, 16, 23 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

К. МУҲАМАДЖОНОВ.

«БИЗЛАР ФАРИШТА ЭМАСМИЗ»

(2 пардали драма)

8, 10, 17 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

Ф. ЭРВЕ.

«НИТУШ ХОНИМ»

(2 пардали музикали комедия)

9, 14 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

Т. АХТАНОВ.

«ЙЎҚОЛГАН ДЎСТ»

(2 пардали драма)

11, 20, 24 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

А. СУЛАЙМОНОВ.

«ЖОЙНОМОЗ» премьераси

(2 пардали диалог)

12, 15, 21 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

Е. ДОМБАЕВ

«СИНФИМИЗ ҚИЗЛАРИ»

(2 пардали комедия)

13, 19, 25 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

Ленин мукофоти лауреати М. АВЕЗОВ.

«ҚОРА КЎЗ»

ТЕАТР — БОЛАЛАРГА

7, 13, 21 МАЙ СОАТ 12.00 ДА

Е. ШВАРЦ.

«ҚОР МАЛИКАСИ»

(2 пардали комедия)

14, 20 МАЙ СОАТ 12.00 ДА

Ленин мукофоти лауреати Ч. АЙТМАТОВ.

«ОҚ КЕМА»

(2 пардали драма)

Театрнинг бадиий раҳбари — СССР халқ артисти, СССР ва Қозоғистон ССР Давлат мукофотларининг лауреатлари Озарбайжон МАМБЕТОВ.

Спектакллар рус тилига синхрон равишда таржима қилиш билан бошқариб борилади.

Кассалар соат 10 дан 20.00 гача очиқ, танаффус — соат 14 дан 15.00 гача.

Справкалар учун телефонлар: 44-24-47, 44-17-51.

ТОШКЕНТ ҚОҒОЗ ФАБРИКАСИ

1989-90 ўқув йили учун

ПОНИНКОВСКДАГИ 2-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техника билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича целлюлоза-қоғоз саноати учун ходимлар тайёрлаб чиқаради:

қоғоз тайёрлаш машиналарининг машинистлари, қоғоз тайёрлаш машиналарининг прессловчиси, электр асбоб-ускуналари ремонти ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича электр монтёр, дафтар тайёрлаш линия агрегатларини созловчи-слесарь ва юқори босма нашири, контроль-ўлчов асбобларининг слесари.

Ўқишга 10 синф маълумотига эга бўлган, 17 ёшдан кичик бўлмаган йигит ва қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртига қабул қилинган ўқувчиларга (ўрта махсус ўқув юртлари даражасида) стипендия ва ойига корхона маблағлари ҳисобига 42 сўм устама ҳақ тўланади.

Совет Армияси сафларида ўз хизмат бурчини ўтаб қайтган ва билим юртига электр асбоб-ускуналари ремонти ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича электр монтёр, дафтар тайёрлаш линия агрегатларининг созловчи-слесари ва контроль-ўлчов асбобларининг слесари ихтисосликлари бўйича ўқишга кирган ёшларга стипендия ва ойига корхона маблағлари ҳисобига қўшимча 100 сўм устама ҳақ тўланади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона, стипендиянинг бир қисми ҳисобига овқат билан таъминланадилар. **Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.**

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: танланган касб кўрсатилган ҳолда билим юрти директори номига ариза, ўқиш ёки иш жойидан характеристика, яшаш жойидан ва оила аъзолари ҳақида справкалар, меҳнат дафтарчасининг нусхаси (ишловчилар учун), 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида, бош кийимсиз), паспорт, ҳарбий хизматга чақирилиш ҳақидаги гувоҳнома ёки ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Ўқиш жойигача етиб олиш йўл харажатларини фабрика ўз зиммасига олади.

Билим юртини битирган ўқувчилар доимий ишлаш учун Тошкент қоғоз фабрикасига йўлланма оладилар.

Ҳужжатлар — 15 августгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Куйбишев шоссеси, 23-уй, кадрлар бўлими (5, 26-трамвайларнинг «Ипподром» бекати; 26, 52, 68, 110, 183-автобусларнинг «Узбум» бекати).

⊙ Хавфли вазият. Р. Шарипов фотоси.

Футбол оламида

⊙ ЦЮРИХ. Халқаро футбол федерацияси (ФИФА) барча миллий уюшмаларни жаҳон чемпионати саралаш ўйинлари вақтида хавфсизликни таъминлашга янада жиддийроқ муносабатда бўлишга чақирди.

ФИФА Бош секретари Йозеф Блаттер тўс-тўполон пайтида оёқ остида қолиб 95 киши ҳалок бўлган Шеффилд фожиаси «йирик мусобақаларнинг ташкилий қисми ҳозир нақадар муҳим эканлигини» яна бир бор кўрсатди, деди.

У учрашувлар тугаганидан сўнг стадионлар яқинида ишқибозларнинг тўпланишига йўл қўймаслик, шунингдек биринчи ёрдам кўрсатиш учун етарлича врач ва медицина асбобларига эга бўлиш кераклигини таъкидлади.

⊙ БОНН. «Агар менинг командам 1990 йилги жаҳон чемпионатининг финал турнирига чиқа олмаса, мен дарҳол истеъфо бераман». ГФР терма командасининг мураббийси Франц Беккенбауэрнинг қарори шундай.

— Роттердамда биз мағлубиятга учрай олмаймиз, — деди Беккенбауэр журналистларга Голландия командаси билан саралаш учрашуви олдидан. — Иккала команда учун ҳам ўйин натижаси ўта муҳим бўлади. Мен ҳимоя вариантини танлайман, биз учун дуранг — яхши натижа.

⊙ НЕАПОЛЬ. Бу йилги УЕФА кубоги мусобақасининг финалчиси — «Наполи» командасининг катта тренери Оттавио Бианчи журналистларга унинг истеъфо бериш тўғрисидаги илтимоси команда раҳбарияти томонидан рад қилинганини билдирди.

— Мен 1990 йилдагина муддати тугайдиган шартномани тўхтатиб, Италия чемпионати тугаганидан сўнг кетмоқчи эдим. Бироқ клуб раҳбарлари мен муддат охиригача тренерлик постида қолишимни ўтиниб сўрашди.

Бианчи ораларида аргентиналик Марадона ва бразилиялик Карека каби футбол «юлдузлари» бўлган клуб ўйинчилари билан бир неча маротаба айтишиб қолган эди. Айниқса ўтган йилнинг охирида Бианчи учун нохуш палла бўлди. Бунда Марадона тренерга қарши «қўзғолоннинг» ташкилотчиларидан бири бўлди. Ўшанда «Наполи» командаси узоқ вақт биринчилик пешқадами бўлиб келган, бироқ пировард натижада «Милан» командаси имкониятни бой бериб қўйган эди. Бу йилги мавсумда ҳам Марадона билан Бианчи ўртасидаги муносабат яхшиланмади. Аргентиналик футболчи ҳатто мавсум охирида улардан бири кетиши кераклигини айтди.

⊙ ЖЕНЕВА. ФИФА президенти Жоао Авеланжнинг фикрига кўра, жаҳон чемпионати келгуси аср бошларида Осиёда ўтказилиши керак.

Мен чемпионатни ўтказишга, масалан, ХХР даъвогарлик қилса таажжубланмайман, — деди Авеланж журналистларга. — Футбол бутун жаҳонда ривожланиши керак.

Авеланж жаҳон футбол чемпионатлари ер куррасининг энг машҳур томошаларидандир, деб таъкидлади. Масалан, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, Италияда ўтказиладиган чемпионат ўйинлари 182 миллион доллар фойда келтиради. Бу эса 1986 йилда Мексикада бўлган ўйинларда олинган фойдадан икки баравар кўпдир.

⊙ РИМ. Бу ердаги хусусий клиникада голландиялик машҳур футболчи Рууд Гуллитнинг тиззаси операция қилинди. У Европа чемпионлари кубоги учун мусобақанинг ярим финал ўйинида лат еган ва бу ҳолат уни операция столига олиб келган эди. Профессор Ламберто Перужиага беморни операция қилиш учун ярим соат кифоя қилди. У 26 яшар Гуллит май ойининг ўрталаридаёқ майдонга чиқа олишини айтди.

— Ҳар ҳолда у 24 майда ўтказиладиган чемпионлар кубоги мусобақасининг финалида қатнашади, — деди врач, деб хабар қилишади ТАСС мухбирлари.

Маданият янгиликлари

⊙ «ТИЛЛА УЗУК»

Наманган санъат билим юрти талабалари ўз ижодий коллективларига шундай ном беришди. Қрим татарларининг халқ оғзаки ижодига асосланиб иш олиб борадиган ансамбль репертуарига урф-одатлар, расм-русумларни ифодаловчи саҳналар, қўшиқлар ва рақслар киритилди. Коллективнинг дастлабки чиқиши ҳақиқий ёшлик байрамига, халқ санъатига бўлган чинакам муҳаббатнинг намойишига айланди.

— Ансамблимизнинг асосий мақсади — унчалик маълум бўлмаган ва унутилиб кетган халқ оғзаки ижоди асарларини ва куйларини, қўшиқларини ва халқ расм-русумларини излаб топишдан иборат, дейди ансамбль раҳбари С. Сейдаметов. — Биз қрим татарларининг анъанавий либосларини, музика асбоблари ва рўзғор ашёларини сақлашга ҳам катта аҳамият беряпмиз. Программамизга мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг қўшиқ ва рақслари ҳам киритилади. Бундан ташқари замонавий қрим-татар композиторлари асарларидан ташкил топган катта эстрада программаси устида ҳам иш олиб боряпмиз.

⊙ ЎТМИШГА САЁҲАТ

Тарих ва архитектура ёдгорликлари Наманганга келган архитекторлар, тарихчи олимлар, санъатшунослар, журналистлар, Тошкент олий ўқув юртлари талабаларининг диққат марказида бўлмоқда. Улар келаси йили ўтказиладиган ва Наманган область территориясидан ўтадиган буюк ипак йўли экспедицияси маршрути босқичларини аниқлайдилар.

Ҳозирча эса маршрут оралиғидаги пунктларни аниқлаш юзасидан қунт билан иш олиб борилмоқда. Группа қўҳна Ахсикент шаҳристонига борди, Косонсой ва Чуст районларида бўлди. Ўрганилаётган объектлар ўзининг тарихий ва маданий аҳамиятига қараб бўлажак маршрут бандларига киритилади. Бундан ташқари ёдгорликларнинг аҳволи ўрганилмоқда, мутахассислар бу биноларни таъмирлаш, агар зарур бўлса, тиклаш мумкинлигини аниқлаш мақсадида ўша ерларни чуқур таҳлил этишмоқда.

(ЎзТАГ).

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

Тошкент шаҳар кинофильмлар прокати идораси

ВА ҚИЗИЛ ЯРИМОЙ ЖАМИЯТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ

1989 ЙИЛ 3—10 МАЙ КУНЛАРИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ КИНОТЕАТРЛАРИДА

ХАЛҚАРО ҚИЗИЛ КРЕСТНИНГ 125 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН

ТЕМАТИК ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР НАМОЙИШИНИ ЎТКАЗАДИ

«ВЛКСМ 30 йиллиги» кинотеатри
3—5 май «Саломатликни совурувчи тутун».
6—7 май «Қад-қоматни тўғри тутиш»
8—10 май «Мактабда Қизил Крест»
«Қозоғистон» кинотеатри
3—5 май «Агар аёл киши чекса»
6—7 май «Донорга раҳмат»
8—10 май «Соғлом бўлай десанг — чиниқ»
«Искра» кинотеатри
3—5 май «Уйда беморни парваришлаш»
6—7 май «Ўқишни ўрган»
8—10 май «Донорга раҳмат»
Лисунов номидаги кинотеатр
3—5 май «Қад-қоматни тўғри тутиш»
6—7 май «Енгилтаклик оқибати»
8—10 май «Уйда беморни парваришлаш»
«Ватан» кинотеатри
3—5 май «Саломатлигинг ўз қўлингда»
6—7 май «Агар аёл киши чекса»
8—10 май «Ўқишни ўрган».
С. Раҳимов номидаги кинотеатр
3—5 май «Енгилтаклик оқибати»
6—7 май «Соғлом бўлай десанг»
8—10 май «Чекиш катта бўлиш демак».

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

«Тонгги шоссе»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРДИ

И. ШТЕМЛЕРнинг шу номдаги романи мавзуида.
Сценарий муаллифи — И. ШТЕМЛЕР.
Режиссёр В. Федосов.
РОЛЛАРДА — Р. Нахапетов, Н. Сайко, О. Фандера ва бошқалар.

ОДЕССА КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

Фильмнинг бош қаҳрамони — такси ҳайдовчиси Антон Клямин ўзининг қирқ йилдан зиёдроқ бутун умрини қулайликлар билан, маънавий синовларга учрамай, гоҳ ҳалол, гоҳ ҳаром йўллар билан моддий фаровонликка эришиб кечирган. Тасодифан ҳаётида бўйи етиб қолган қизининг пайдо бўлишигина унда ҳақиқий инсоний туйғуларни уйғотади, яшаган йилларини жиддий равишда қайта идрок этишга мажбур қилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА ҚАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

КИРОВ РАЙОНИДАГИ ЛОЙИҲА-ҚИДИРУВ ИНСТИТУТИГА

ҳамма категория ва касбдаги инженер-лойиҳаловчилар.

«УЗСТРОЙРЕМОНТ» трестининг

«ЦЕМТЕПЛОСТРОЙ» ихтисослаштирилган базасига бош бухгалтер, таъминот бўлими бошлиғи, план бўлими бошлиғи, омбор мудири, ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи, юрисконсульт, ғишт терувчилар, сувоқчилар, бетончилар, ўтга чидамли материаллар ишлаб чиқарувчилар, газ-электр пайвандчилар, монтажчилар.

Ҳисоблаш техникасига техника хизмати кўрсатиш ва ремонт қилиш бўйича

ТОШКЕНТ ТАЖРИБА ЗАВОДИГА

бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси бюро бошлиғи, инженер-программаловчи, техник-конструктор, ишлаб чиқаришни тайёрлаш бўйича инженер, ускуналаш ва механизациялаш бўйича энергомеханика бўлими бошлиғининг ўринбосари, товаршунос.

Счёт ҳисоблаш машиналарига хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш бўйича электромеханиклар, юкчи.

«УЗВТОРЧЕРМЕТ» РЕСПУБЛИКА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

иқтисод бўйича директор ўринбосари, ишлаб чиқариш техника бўлими бошлиғи, бош механик-энергетик ўринбосари, ускуналарни назорат қилиш бўйича инженер, цех мастери, омбор мудири.

ДОСААФнинг спорт-техника клуби қошидаги

«СОЮЗ М» КЎП СОҲАЛИ КООПЕРАТИВГА

уйда ва цехда ишлаш учун тикувчи-мотористка, тикувчилик ишлаб чиқариш технологи.

СПРАВКАЛАР ВА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт — Космонавтлар проспекти, 6-уй.
Акмал Икромов район пункти — Фарҳод кўчаси, 21-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй.
Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Собир Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
Сергели район пункти — «Спутник» массиви, 2-квартал, 69-уй.
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 87-уй.
Чилонзор район пункти — Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.
Ҳамза район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/V да **Севги тумори**, 4/V да **Борис Годунов.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/V да **Гул ва Наврўз** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/V да **Парвона**, 4/V да **Зиёфат** (19.30).

Кино

3 МАЙДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЯККА ЎЗИ» (катта зал, 17, 19, 20.40); «ОТАЛАР» (кичик зал, 17, 19.30).
Чайка — «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (17.50, 19.40,); «КОНДОР» (21.30).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КИНОПРОГРАММА. РАЙОН МИҚЁСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ҲОДИСА» (18, 21.30).
Москва — «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (17, 20.40).
Нукус — «ФИРОҚ ДАМЛАРИ» (18.30, 20.45).
К. Ёрматов номли — «ЗУМРАД ТОШ МОЖАРОСИ» (тоқ соатларда).
Восток — «РОК УСУЛИДАГИ ФОЖИА» (18.30, 21.00).
Фестиваль (ёзги) — «ЯККА ЎЗИ» (21.15).
Хива — «ЧЕРТАНОВОДА КУЗ» (21.15).
Лисунов номли — «КОНДОР» (тоқ соатларда).

4 МАЙДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЯККА ЎЗИ» (катта зал, 11, 13, 15, 17, 19, 20.40); «ОТАЛАР» (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).
Чайка — «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (10.30, 12.20, 14.10, 16, 17.50, 19.40); «КОНДОР» (21.30).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КИНОПРОГРАММА. РАЙОН МИҚЁСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ҲОДИСА» (18, 21.30).
Москва — «ЯККА ЎЗИ» (11, 13, 15.00); «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (17, 20.40).
Нукус — «ФИРОҚ ДАМЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).
К. Ёрматов номли — «ЗУМРАД ТОШ МОЖАРОСИ» (тоқ соатларда).
Восток — «ФИРОҚ ДАМЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Фестиваль (ёзги) — «ЯККА ЎЗИ» (21.15).
Хива — «ЧЕРТАНОВОДА КУЗ» (21.15).
Лисунов номли — «КОНДОР» (тоқ соатларда).

Автомат жавоб берувчи телефонлар:

Дружба — 67-96-87
ЎзССР 25 йиллиги—53-65-87
М. Шайхзода номли — 42-39-74
С. Раҳимов номли — 48-46-71
Ҳамза номли — 91-10-51
Тинчлик — 56-34-88.
Искра — 39-14-59.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Катта байрам томошалари** (4, 5/V да 19.30 да).

Тошкент шаҳар, Сергели районидаги 3-ўрта мактаб томонидан **Шарипова Лунза Фарҳадовна** номига берилган Д-475667 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ҚҚАССР Тўрткўл районидаги 93-ўрта мактаб томонидан **Есенжолов Торебек Урганчбаевич** номига берилган КК 319204 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

П. Беньков номидаги республика рассомчилик билим юрти томонидан **Солиҳов Асқар Қодирович** номига берилган 898596 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Киров район соғлиқни сақлаш бўлимининг 1-болалар сил касалликлари санаторийси коллективи санаторийнинг собиқ бош врачи

Маҳамат Солиҳович СОЛИҲОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54-15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади. Тиражи — 126.670

Р. 01193. Ички саҳифаларга 19.00 да кўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да кўл қўйилиши лозим). Б. 3001. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10